

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA FILOSOFICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
ZVLÁŠTNÍ TRIBUNÁL PRO LIBANON

Karolína Hanzlová

Plzeň 2020

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA FILOSOFICKÁ
Katedra Blízkovýchodních studií
Studijní program: Mezinárodní teritoriální studia
Studijní obor: Blízkovýchodní studia

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
ZVLÁŠTNÍ TRIBUNÁL PRO LIBANON

Karolína Hanzlová

Vedoucí práce: Mgr. Ivan Ramadan, Ph.D.
Katedra Blízkovýchodních studií
Fakulta filosofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2020

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Zvláštní tribunál pro Libanon vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dne 21. 5. 2020 v Plzni

.....
Karolína Hanzlová

Obsah

1. Úvod	1
2. Okolnosti vzniku Zvláštního tribunálu pro Libanon	3
2.1 Vojenská přítomnost cizích států na území Libanonu po roce 1989	3
2.2 Politická situace v Libanonu v roce 2004.....	5
2.3 Zahájení vyšetřování a vznik Tribunálu	6
3. Organizace a charakter Tribunálu	11
3.1 Specifika Tribunálu	11
3.2 Orgány Tribunálu a fáze procesu.....	13
4. Průběh řízení.....	15
4.1 Zahájení činnosti a propuštění podezřelých v roce 2009.....	15
4.2 Postoj strany Hizballáh v průběhu vyšetřování	17
4.3 Pád vlády a zveřejnění obžaloby v roce 2011	18
4.4 Postoj vlády Nadžíba Míqátího k financování Tribunálu.....	21
4.5 Nejdůležitější okamžiky vývoje procesu mezi lety 2012 a 2016	22
4.6 Smrt obžalovaného Mustafy Badruddína v roce 2016	24
4.7 Zvláštní Tribunál jako nástroj politických prohlášení v letech 2017 a 2018	25
5. Závěr.....	27
Seznam použité literatury a pramenů	30
Resumé	44

1. Úvod

V rámci svého studia se dlouhodobě zabývám Libanonskou republikou a v průběhu svého nedávného výzkumu jsem se mimo jiné dotkla i existence a činnosti Zvláštního Tribunálu pro Libanon. Okolnosti vzniku, počátky činnosti a průběh procesu mě zaujaly natolik, abych téma své bakalářské práce věnovala právě tomuto mezinárodnímu soudu. Tribunál a činnost jeho soudců považuji za velmi důležité jak z hlediska mezinárodního práva, tak i z pohledu sociálně-politického vývoje na Blízkém východě. Odborná, ale i laická veřejnost často nevěnuje Libanonské republice dostatečnou pozornost, tím spíše je důležité, aby otázkám týkajícím se Zvláštního tribunálu tento zájem věnován byl, a to zejména proto, že činnost Tribunálu neovlivňuje pouze politickou a společenskou situaci v Libanonu, ale i odvětví mezinárodního práva, které se v důsledku dotýká celého mezinárodního společenství.

Považuji za velmi důležité zabývat se tím, jaké reakce vyvolává činnost Tribunálu na libanonské politické scéně. Z mého dosavadního výzkumu pro tuto diplomovou práci se zdá pravděpodobné, že procesní úkony Tribunálu mají značný dopad na činnost libanonské vlády, její stabilitu, postoje libanonských politických aktérů, ale i na průběh parlamentních voleb. Cílem této bakalářské práce tedy bude na základě důkladného studia použitých pramenů odpovědět na tuto výzkumnou otázku, a případně přiblížit a objasnit, jak se konkrétně úkony Tribunálu v Libanonu odrazily na politické scéně. Okrajově bych také ráda uvedla, jak se činnost Tribunálu týká České republiky.

Do současnosti se odborná literatura zabývala tématem Zvláštního Tribunálu, či problematikou libanonské politické scény samostatně, nikoliv ve vzájemné provázanosti. Tribunál je navíc jedním z nejmladších mezinárodních trestních soudů, které dosud vznikly, proto je jeho činnost zmapována pouze prostřednictvím novinových článků, komplexněji jsou existence soudu a počátky procesu zpracovány v jediné monografii *Special Tribunal for Lebanon: Law and Practice* z roku 2014. Tato publikace vyšla tedy ještě před tím, než byla zahájena hlavní část řízení. Tato bakalářská práce by tak mohla přinést nový pohled na zmíněnou problematiku a prezentovat dané téma v jiné rovině.

K dosažení cílů práce bude použita metoda obsahové analýzy dostupných zdrojů. Nastudovány, interpretovány a analyzovány budou prameny primární – dokumenty vydané Zvláštním tribunálem a dokumenty OSN, ale i prameny

sekundární, které se věnují historickému a politickému vývoji Libanonu od konce 80. let 20. století do současnosti. Vzhledem k tomu, že předmětem práce jsou události 21. století, budou významným sekundárním pramenem příspěvky z médií, která se děním v Libanonu zabývají detailněji.

Při přepisu arabských termínů a jmen postupuji podle pravidel, kterými se ve svých publikacích řídí prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc., *Duchovní cesty islámu, 2003*, mimo jiné je dodržována asimilace členu „al“ u tzv. slunečních hlásek. V některých případech ovšem zachovávám úzus přepisu daného výrazu, zejména v případě maronitských jmen, která mnohdy vychází z francouzského jazyka, či u místních označení a upřednostňuji tak srozumitelnost nad lingvistickou korektností.

V druhé kapitole je představena událost, která vedla k vytvoření Zvláštního Tribunálu pro Libanon, tedy bombový útok, který spolu s dalšími zabil i bývalého libanonského premiéra Rafíqa Harírího. Kapitola prezentuje situaci v zemi před atentátem, následné události a okolnosti vzniku Zvláštního tribunálu.

Třetí kapitola pojednává o organizační stránce Tribunálu, jeho složení a struktuře. Vysvětluje, jakým způsobem soud pracuje, jaká jsou specifika jeho činnosti a jeho postavení na mezinárodní scéně v kontextu existence ostatních mezinárodních trestních tribunálů.

Stěžejní část práce je obsažena ve čtvrté kapitole, která se zabývá samotným průběhem řízení a reakcemi, jimiž libanonští vládní činitelé odpovídali na konkrétní procesní úkony soudu. Procesní úkony soudu jsou představeny v samostatných podkapitolách, a to chronologicky od zřízení Zvláštního tribunálu. V návaznosti na tyto úkony jsou prezentovány odezvy libanonských politických činitelů a případný dopad na libanonskou společnost.

Vzhledem k tomu, že v polovině května roku 2020 mělo být vydáno rozhodnutí Tribunálu, ovšem s odkazem na celosvětovou epidemii bylo odloženo, lze se pouze domnívat, jaký charakter bude mít dlouho očekávaný rozsudek, případně zvážit, jaký dopad bude mít výsledek procesu pro politickou a sociální situaci v Libanonu v budoucnost.

2. Okolnosti vzniku Zvláštního tribunálu pro Libanon

Tato kapitola seznamuje s událostí, která bezprostředně směřovala k vytvoření Zvláštního Tribunálu pro Libanon¹ – s atentátem na významného libanonského politika a bývalého premiéra Rafiqa Haríriho. Jedná se pouze o uvedení do situace, která již byla dostatečně zpracována jinými pracemi. Kapitola se stručně věnuje i situaci v Libanonu ještě před zmíněnou událostí a poslední podkapitola se již svým obsahem dotýká procesu vyšetřování atentátu, a v důsledku i zřízení Zvláštního tribunálu pro Libanon. Pro logickou návaznost považují za nezbytné uvedení některých okolností, které mají svůj původ v Tá'ífské dohodě, k jejímuž podepsání došlo již více než před třemi desítkami let, ovšem zásadním způsobem ovlivnila vztahy mezi Libanonem a jeho sousedy, potažmo postavení Libanonu na blízkovýchodní politické scéně.

2.1 Vojenská přítomnost cizích států na území Libanonu po roce 1989

V důsledku patnáct let trvající občanské války mezi lety 1975 a 1989 se i po ukončení konfliktu na území státu pohybovaly vojenské jednotky jeho sousedů – Izraele a Sýrie. Vedle toho vyvíjely svou činnost také složky hnutí Hizballáh², které vzniklo v průběhu války. Nutno podotknout, že vojenská přítomnost obou blízkovýchodních sousedů představovala spíše vzájemné soupeření těchto dvou států, jehož „bitevním polem“ se stal právě Libanon. Předmětem izraelsko-syrského sporu byla primárně okupace Golanských výšin. Vzhledem k tomu, že ještě před ukončením války existovala šance na uzavření mírové dohody mezi Izraelem a Libanonem, měl Izrael značný zájem na tom, aby úzká spolupráce Libanonu a Sýrie, která by mohla ohrozit uzavření dohody, byla ukončena.

Občanská válka byla formálně ukončena uzavřením Tá'ífské dohody, jejíž tři ze čtyř částí se věnovaly zamezení vměšování cizích států do vnitropolitických záležitostí a upevnění svrchovanosti Libanonu. Podle části druhé měl být vypracován roční plán, podle kterého by došlo k rozšíření suverenity na celé

---

1 Dále také jen „Tribunál“ nebo „soud“.

2 Jedná se o přepis názvu strany, který se v české literatuře a médiích užívá častěji než správný přepis Hizbulláh.

území, a to pomocí vlastních vojenských jednotek³. Jedno z následujících ustanovení ovšem umožnilo na základě „bratrských“ vztahů, aby Sýrie vojensky napomáhala v tomto procesu, ovšem ne po dobu delší než dva roky⁴. Podle dalšího ustanovení mělo dojít k rozpuštění vojenských milic – libanonských i cizích⁵.

V kontextu těchto ustanovení došlo k následujícímu. Libanon nerozšířil svou suverenitu na územích obsazených Sýrií, podle Dohody mělo být stažení syrských jednotek, které měly přispět k zajištění pořádku a aplikaci práva v zemi⁶, předmětem samostatné společné dohody mezi Libanonem a Sýrií. Těmito kroky došlo ke značnému posílení pozice Sýrie v Libanonu. V následujících letech byly uzavřeny dohody směřující k posilování spolupráce mezi zeměmi v oblasti zahraniční politiky, bezpečnosti, ekonomie, kultury, vědy a vytvoření orgánů pro realizaci této spolupráce⁷. V průběhu dalších patnácti let si tak Sýrie pomocí těchto dohod, ale i vlivných politických partnerů a vojenské síly čítající přibližně 30 000 až 45 000 vojáků zajišťovala silnou pozici pro prosazování svých zájmů⁸.

Ustanovení Dohody, která měl vést k rozpuštění milic, se nevztahovala na již zmíněné hnutí Hizballáh, výjimka byla rovněž udělena i prosyřským palestinským milicím. Tímto způsobem se na libanonské politické scéně z původní milice začal formovat významný politický činitel. Od roku 1992 se již zúčastnil voleb jako politická strana, jejíž ideologie vychází z ší'itského islámu, mající politickou oporu ve vedení Íránské islámské republiky, a charakterizuje se jako protizápadní a protisionistická⁹.

Třetí část Tá'ífské dohody se věnovala osvobození Libanonu od izraelské okupace. Poté co se nezdařilo uzavřít mírovou dohodu v osmdesátých letech, docházelo ke vzájemným střetům mezi izraelskými jednotkami a milicemi Hizballáhu na jižní hranici. Ke stažení izraelských jednotek z hraničního pásma došlo v květnu roku 2000.

---

3 KAUFMANN, Regula, LAHAM, Antoine, LOETSHER, Jonas, LUETHOLD, Arnold, ed., *Towards Lebanese National Reconciliation*, Second: Spreading the sovereignty of the State of Lebanon over all Lebanese territories, s. 27.

4 Tamtéž, písm. D, s. 28.

5 Tamtéž, písm. A, s. 27.

6 ELBADAWI, Ibrahim, MAKDISI, Samir ed., *Democratic Transitions in the Arab World*, s. 243.

7 EL-HUSSEINI, Rola, *Pax Syriana*, Elite Politics in Postwar Lebanon, s. 17.

8 Tamtéž, s. 22.

9 PONÍŽILOVÁ, Martina, Libanon, s. 101.

Nutno podotknout, že mírová jednání se žádným způsobem nevypořádala s válečnými zločiny občanské války, a k žádným krokům, vedoucím k potrestání těchto zločinů ani v následujících letech nedošlo.

2.2 Politická situace v Libanonu v roce 2004

Z výše uvedeného nástinu situace po občanské válce a důsledků uzavření Tá'ífské dohody je patrné, že zjevně nedošlo k rozšíření státní suverenity na celé území a upevnění pozice Libanonu v blízkovýchodním regionu, jak bylo v rámci mírových jednání zamýšleno. Sýrie v následujících letech silně ovlivňovala politické směřování státu. V tomto snažení podporovala prosyrsky orientované prezidenty, také zasahovala do průběhu parlamentních voleb a velikosti volebních obvodů ve prospěch prosyrsky orientovaných politiků. Spolupracujícím prezidentům byl také prodlužován mandát. Politickými stranami, které sympatizovaly se Sýrií a podporovaly její přítomnost, byly Hizballáh, Hnutí Amal a SSNP¹⁰, na druhé straně politického spektra stály křesťanské a drúzské strany¹¹.

Typickým rysem pro některé politické strany se stala osoba silného politického vůdce reprezentující stranu po mnoho let. Takovým byl mimo jiné i Rafiq Harírí, lídr sunnitské strany Hnutí budoucnosti¹², který byl zvolen předsedou vlády v letech 1992 až 1998 a 2000 až 2004. Jeho osobnost byla známá i díky jeho angažovanosti v rámci poválečné obnovy země¹³.

V druhé polovině roku 2004 se Sýrie opět pokusila prosadit svůj záměr a ponechat v prezidentském křesle svého sympatizanta Emila Lahhúda, s úmyslem prodloužit jeho prezidentský mandát o další tři roky¹⁴. Tentokrát se ovšem proti tomuto kroku ohradilo mezinárodní společenství a Rada bezpečnosti OSN vydala 2. 9. 2004 rezoluci č. 1559, ve které požadovala, aby všechny cizí složky Libanon opustily, domáhala se rozpuštění a odzbrojení všech milic, vyzvala Libanon k rozšíření výkonu suverenity nad celým územím a v neposlední řadě vyjádřila

---

10 Syrská sociálně nacionální strana/ Syrian Social Nationalist Party/ Hizb as-súri al-qaumi al-idžtimá'í.

11 KURTULUS, Ersun, N., 'The Cedar Revolution': Lebanese Independence and the Question of Collective Self-Determination, s. 209.

12 Future Movement/Tajjár al-mustaqbal.

13 BARAK, Oren, *State Expansion and conflict*, In and between Israeli/Palestine and Lebanon, s. 84.

14 KURTULUS, Ersun, N., 'The Cedar Revolution': Lebanese Independence and the Question of Collective Self-Determination, s. 195.

podporu svobodných a spravedlivých prezidentských voleb konaných podle ústavních norem bez cizích zásahů či vlivů¹⁵.

I přes toto prohlášení došlo v září ke jmenování Lahhúda prezidentem. Tento krok nezůstal bez povšimnutí a vysloužil si přímou kritiku Spojených států, Velké Británie a Francie, ale i nesouhlas ze strany libanonských komunit¹⁶. Ještě v září zareagovali někteří ministři na novelu ústavy opuštěním kabinetu. Následně v říjnu předal tehdejší premiér Rafiq Harírí, který podporoval přijetí rezoluce a uskutečnění jejích bodů¹⁷, spolu s ostatními členy vlády prezidentovi svou rezignaci¹⁸. Rada bezpečnosti OSN, nespokojena s vývojem situace, přijala 28. 1. 2005 další Rezoluci č. 1583, ve které upozornila na ozbrojené střety stále probíhající na jižní hranici, a opět vyjádřila svou podporu územní integrity, suverenity a politické nezávislosti Libanonu zajišťovanou jedinečně a výlučně v rámci pravomocí libanonské vlády¹⁹. Spolu s tím odmítla dřívější tvrzení, že spolupráce Sýrie a Hizballáhu je součástí národní strategie²⁰.

K vyvrcholení napjaté situace došlo dne 14. 2. 2005, kdy byl při bombovém útoku zabit již zmíněný bývalý libanonský premiér Rafiq Harírí. Spolu s ním bylo zabito 21²¹ osob, dalších 226 bylo zraněno. Tento libanonský politik byl výraznou postavou opozice a podporovatelem mezinárodních obchodních vztahů a ekonomických reforem²². Na základě jeho postavení na politické scéně přisoudila část libanonské veřejnosti odpovědnost za jeho vraždu Sýrii, která jakoukoliv účast na atentátu ihned popřela²³, a v této fázi začaly syrskou přítomnost kritizovat i země v regionu – Saúdská Arábie, Egypt a Jordánsko²⁴.

2.3 Zahájení vyšetřování a vznik Tribunálu

Ke vzniku Zvláštního Tribunálu nedošlo bezprostředně po atentátu, tomu předcházely další události a přesněji řečeno Tribunál nevznikl jen kvůli této tragické události. Druhý den po atentátu se k situaci – již označené jako

---

15 Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1559 ze dne 2. 9. 2004.

16 KURTULUS, Ersun, N., 'The Cedar Revolution': Lebanese Independence and the Question of Collective Self-Determination, s. 198–199.

17 UN chooses Hague for Hariri court, *Al Jazeera*.

18 MICHEL, Nicolas, The Creation of the Tribunal in its Context, s. 12.

19 Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1583 ze dne 28. 1. 2005.

20 EL-HUSSEINI, Rola, *Pax Syriana*, Elite Politics in Postwar Lebanon, s. 192.

21 Mnoho jiných zdrojů uvádí 22 nebo 23.

22 EL-HUSSEINI, Rola, *Pax Syriana*, Elite Politics in Postwar Lebanon, s. 192.

23 Sixth Lebanese cabinet member quits, *Al Jazeera*.

24 KURTULUS, Ersun, N., 'The Cedar Revolution': Lebanese Independence and the Question of Collective Self-Determination, s. 198.

teroristický útok – vyjádřila Rada bezpečnosti OSN prostřednictvím prohlášení svého předsedy, kterým útok odsoudila a vyzvala libanonskou vládu ke zjednáání spravedlnosti. Dále zmínila, že by tato událost neměla ohrozit transparentnost, demokratičnost a svobodný charakter nadcházejících parlamentních voleb. Dále vyzvala generálního tajemníka k dohledu nad situací v Libanonu²⁵.

Na základě tohoto prohlášení byla 25. 2. 2005 do Bejrútu vyslána generálním tajemníkem vyšetřovací komise, která měla zkoumat příčiny, okolnosti a následky útoku. Ve své závěrečné zprávě po měsíčním šetření mimo jiné konstatovala, že v útoku se promítlo politické napětí v zemi způsobené přítomností Sýrie, která v Libanonu zjevně překračuje své kompetence. Dále komise zhodnotila průběh vyšetřování za nesprávný a neefektivní, navíc poukázala na to, že libanonské a syrské bezpečnostní služby situaci naprosto podcenily a nedokázaly chránit své občany. Podle stanoviska komise, bylo ke zdárnému vyřešení případu nezbytné, aby vznikla mezinárodní nezávislá vyšetřovací komise²⁶.

V návaznosti na výsledky vyšetřování vydala na začátku dubna Rada bezpečnosti OSN rezoluci č. 1595, kterou zřídila tuto komisi UNIIC²⁷. Rada bezpečnosti zároveň uvítala rozhodnutí libanonské vlády, která souhlasila s ustavením samostatného vyšetřovacího orgánu a vyjádřila vůli s tímto orgánem spolupracovat. Komise zahájila svou činnost 16. 6. 2005. Byla zřízena na dobu tří měsíců, s možností prodloužení tohoto mandátu o další tři měsíce²⁸.

Mezitím došlo na libanonské politické scéně k významné události. V březnu proběhly rozsáhlé demonstrace svolané představiteli politických stran, či táborů které souhlasily, či naopak nesouhlasily se syrskou přítomností. Sílicí odpor libanonských občanů spolu s mezinárodním tlakem nakonec přiměly Sýrii téměř po třiceti letech v dubnu roku 2005 k opuštění země²⁹.

V průběhu roku došlo v Libanonu k sérii mnoha dalších bombových útoků, které zranily a zabily desítky dalších lidí z řad politiků, novinářů a dalších

---

25 Rada bezpečnosti OSN, Statement by the President of the Security Council ze dne 15. 2. 2005.

26 Rada bezpečnosti OSN, Report of the Fact-finding Mission to Lebanon inquiring into the causes, circumstances and consequences of the assassination of former Prime Minister Rafik Hariri.

27 United Nations International Independent Investigation Commission – Mezinárodní nezávislá vyšetřovací komise.

28 Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1595 ze dne 7. 4. 2005.

29 KURTULUS, Ersun, N., 'The Cedar Revolution': Lebanese Independence and the Question of Collective Self-Determination, s. 196-209.

civilistů³⁰. Ve své první závěrečné zprávě z října téhož roku ustavená vyšetřovací komise poukázala na možné souvislosti mezi těmito útoky. Komise došla k závěru, že útok byl proveden organizovanou skupinou a byl připravován několik měsíců. Poukázala na existenci důkazů, které svědčí o zapojení syrských a libanonských institucí do útoku. Komise považovala za nezbytné, aby mezinárodní společenství dále poskytovalo Libanonu podporu ve vyšetřování případu³¹.

Rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1636 taktéž z října roku 2005 označila teroristický útok za hrozbu pro mezinárodní bezpečnost a mír. V této rezoluci je poprvé zmíněno, že Rada bezpečnosti se v dané situaci řídí Kapitoulou VII. Charty OSN, která stanovuje kroky, jež je Rada oprávněna aplikovat v případech ohrožení či porušení míru nebo činů útočných³². Mandát komise byl nejprve prodloužen do 15. 12. 2005³³ a následně prostřednictvím rezoluce č. 1644 do 15. 7. 2006. V této rezoluci byla již zmíněna myšlenka zřídit tribunál mezinárodního charakteru, který by se dále případem zabýval, a rovněž bylo komisi uděleno oprávnění přispět k vyšetřování i dalších útoků, které se uskutečnily od 1. 10. 2004. Toto oprávnění bylo uděleno na základě žádosti libanonského předsedy vlády Fuáda Sanjúry³⁴.

V následujících měsících probíhaly diskuze mezi představiteli OSN a Libanonské republiky týkající se zřízení zmíněného tribunálu a jeho podoby. Generální tajemník ve své zprávě z března roku 2006 konstatoval, že by se mělo jednat o tribunál smíšený, vzhledem k tomu, že tribunál pouze národního charakteru by nedokázal efektivně soudní řízení vést, na druhou stranu tribunál veskrze mezinárodní by neumožnil Libanonu podílet se na řešení případu³⁵. Předmětem dalších vyjednávání tak bylo sestavení vhodné dohody mezi OSN a Libanonskou republikou, na jejímž základě by tribunál vznikl. Jako vhodný příkladný model se jevil Zvláštní soud pro Sierra Leone³⁶. Na konci roku 2006 předložil generální tajemník libanonskému předsedy vlády návrh této dohody a

---

30 UNIIIC, Report of the International Independent Investigation Commission established pursuant to Security Council resolution 1595 (2005).

31 UNIIIC, Report of the International Independent Investigation Commission established pursuant to Security Council resolution 1595 (2005).

32 Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1636 ze dne 31.10. 2005.

33 Tamtéž.

34 Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1644 ze dne 15. 12. 2005.

35 Rada bezpečnosti OSN, Report of the Secretary-General pursuant to paragraph 6 of resolution 1644 (2005) ze dne 21. 3. 2006.

36 MICHEL, Nicolas, The Creation of the Tribunal in its Context s. 18.

počátkem roku 2007 došlo k jejímu podepsání³⁷. Proces ratifikace byl ovšem znesnadněn politickou situací v Libanonu, která byla velmi nestabilní již od červencové války s Izraelem v roce 2006. Mimo jiné byla zasedání vlády blokována požadavky opozice, zejména strany Hizballáh, která si nárokovala větší zastoupení ve vládě³⁸ a v důsledku rezignace ší'itských politiků krátce před tím, než měl být návrh dohody projednáván³⁹, tak byla zpochybňována ústavní legitimita vlády⁴⁰. Sa'ad Harírí – syn zavražděného Rafíqa Harírího a tehdy již člen parlamentu, označil jednání opozice za syrsko-iránský plán, který má zabránit tomu, aby byl tribunál vytvořen⁴¹.

Na tomto místě je nutné podotknout, že žádná ze stran napříč politickým spektrem se výslovně nestavěla proti vytvoření Tribunálu, avšak někteří členové opozice měli určité výhrady vůči ustanovením dohody. Strana Hizballáh podmínila svou účast na diskuzi vytvořením vlády podle svých požadavků⁴². Libanonská vláda se tak opět ocitla v patové situaci, kdy jakákoliv seriózní jednání týkající se budoucnosti země a důvěry jejích obyvatel byla blokována soupeřením politických stran. Bohužel se tato situace i současnosti v Libanonu často opakuje, čímž dlouhodobě dochází ke stále většímu prohlubování nestability ve všech sektorech.

V datum výročí smrti Rafíqa Harírího se k situaci v rámci shromáždění k uctění památky bývalého premiéra vyjádřilo několik politických činitelů. Mnoho z nich prosazovalo vznik tribunálu, i s odkazem na vraždu dalšího významného politika Pierra Džamáíla, který byl zabit v listopadu roku 2006. Sa'ad Harírí pronesl, že jedinou cestou, jak zastavit tyto atentáty, je mezinárodní soud. K národní bezpečnosti se vyjádřil i Samír Džá'dža'c, předseda strany Libanonské síly⁴³, když vyzval k důvěře v silnou libanonskou vládu, a dále poukázal na ozbrojené křídlo strany Hizballáh, s tím, že vyzbrojena by měla být pouze libanonská armáda. Kritický názor při této příležitosti vůči syrskému

---

37 MICHEL, Nicolas, *The Creation of the Tribunal in its Context*, s. 22.

38 BARAK, Oren, *State Expansion and conflict*, In and between Israeli/Palestine and Lebanon, s. 92.

39 Sixth Lebanese cabinet member quits, *Al Jazeera*.

40 MICHEL, Nicolas, *The Creation of the Tribunal in its Context*, s. 23.

41 Sixth Lebanese cabinet member quits, *Al Jazeera*.

42 MICHEL, Nicolas, *The Creation of the Tribunal in its Context* s. 23.

43 Lebanese Forces/ Al-qúwát al-lubnáníja.

prezidentovi Asadovi vyjádřil Walíd Džunblát, předseda drúzské Progresivní socialistické strany⁴⁴.

Na základě výše popsaných komplikací a žádosti předsedy vlády s podporou 70 ze 128 poslanců⁴⁵ proto přikročila Rada bezpečnosti v květnu roku 2007 k vydání rezoluce č. 1757, jejímž prostřednictvím došlo podle Kapitoly VII. Charty OSN ke vzniku Tribunálu⁴⁶. Tento krok byl kritizován libanonským prezidentem Emilem Lahhúdem, který zastával názor, že tato cesta k vytvoření Tribunálu, s odvoláním na čl. 52 Ústavy⁴⁷, překračuje ústavní rámec a povede k hlubší nestabilitě země⁴⁸. Ústavnost Tribunálu kvůli rozdílnému názoru premiéra a prezidenta ve věci zpochybnilo i Rusko a Katar⁴⁹.

V roce 2010 se k této problematice vyjádřil tehdejší předseda Tribunálu Antonio Cassese, podle něhož nebyla sice dohoda uzavřena v souladu s libanonskou ústavou, avšak tím, že se libanonská vláda později zapojila do personálního obsazení Tribunálu potvrdila, že je dohodou vázána⁵⁰.

Zvláštní tribunál pro Libanon oficiálně vznikl 10. 6. 2007, ovšem svou činnost zahájil až 1. 3. 2009⁵¹. V tomto meziobdobí plnila jeho funkci do 2. 12. 2008 původní Komise⁵². Právní povaha zřízení Tribunálu byla, jak je patrné z výše zmíněných informací, nestandardní a bezprecedentní⁵³, zkušenost tohoto typu může ovšem v budoucnu pomoci ve vyšetřování obdobných případů ohrožujících mezinárodní mír a bezpečnost.

---

44 Lebanon marks Hariri anniversary, *Al Jazeera*. Progressive Socialist Party/ Hizb at-taqadummí al-ištirákí.

45 JURDI, Nidal Nabil, The Subject-Matter Jurisdiction of the Special Tribunal for Lebanon. str. 1126.

46 Součástí této rezoluce byla i zmíněná neratifikovaná dohoda a statut Tribunálu, které stanovují podrobnosti o jeho fungování.

47 TABBARAH, Bahige, The Legal Nature of the Special Tribunal for Lebanon, s. 37.

48 MICHEL, Nicolas, The Creation of the Tribunal in its Context. s. 24.

49 UN approves Hariri tribunal, *Al Jazeera*.

50 SALIBA, Issam, Lebanon: Chief Judge Makes Controversial Statement on Legality of Special Tribunal for Lebanon.

51 Special Tribunale for Lebanon, STL Timeline of Events.

52 TABBARAH, Bahige, The Legal Nature of the Special Tribunal for Lebanon, s. 34.

53 Tímto tématem se z právního pohledu zabývá příspěvek JANKŮ, Linda, Právní základ zřízení Zvláštního tribunálu pro Libanon, *COFOLA 2011: the Conference Proceedings*, 1. edition. Brno: Masaryk University, 2011.

3. Organizace a charakter Tribunálu

Jak je zřejmé z předchozí kapitoly, proces vzniku Tribunálu probíhal postupně a byl komplikován politickým pozadím celého případu. Tribunál je v důsledku okolností případu v mnohém velmi specifickým mezinárodním trestním soudem *sui generis*. Tato specifika jsou spolu s organizačním uspořádáním a fází procesu, tak jak byly zakotveny v neratifikované dohodě a statutu, představeny v této kapitole. Práce se na tomto místě omezuje jen na nejdůležitější informace s ohledem na to, že jsou především právního charakteru, a jsou tedy uvedeny zejména pro doplnění a upřesnění kontextu tématu práce.

3.1 Specifika Tribunálu

V první řadě je třeba zdůraznit, že Tribunál není součástí OSN, ačkoliv byl zřízen Radou bezpečnosti. Tento fakt dokládá způsob zajišťování činnosti Tribunálu, který je z 49 % financován Libanonem, a zbytek má být hrazen dobrovolnými příspěvky členských států OSN. Dohoda zároveň stanovila, že činnost Tribunálu bude zahájena až po shromáždění částky, která soud zajistí na následující dva roky⁵⁴. Od počátku existence Tribunálu plní libanonská vláda tento závazek úspěšně v plné výši⁵⁵. Roční rozpočet Tribunálu, včetně plánovaného rozpočtu pro rok 2020 v průměru činí 57,2 milionu EUR⁵⁶. Česká republika se rovněž zapojila do financování činnosti Tribunálu a kupříkladu mezi lety 2009 a 2012 každý rok přispěla částkou 10 000 USD⁵⁷. Z výročních zpráv Tribunálu je patrné, že se na jeho financování ze zemí regionu Blízkého východu pravidelně podílí pouze Turecko, jen v prvním roce přispěl do rozpočtu i Kuvajt⁵⁸.

---

54 Rada bezpečnosti OSN, Agreement, čl. 5.

55 Special Tribunal for Lebanon, Eleventh Annual Report (2019-2020), s. 30.

56 Special Tribunal for Lebanon, Annual Report (2009-2010), s. 42.

Special Tribunal for Lebanon, Second Annual Report (2010-2011), s. 23.

Special Tribunal for Lebanon, Third Annual Report (2011-2012), s. 27.

Special Tribunal for Lebanon, Fourth Annual Report (2012-2013), s. 25.

Special Tribunal for Lebanon, Fifth Annual Report (2013-2014), s. 27.

Special Tribunal for Lebanon, Sixth Annual Report (2014-2015), s. 27.

Special Tribunal for Lebanon, Seventh Annual Report (2015-2016), s. 40.

Special Tribunal for Lebanon, Eighth Annual Report (2016-2017), s. 39.

Special Tribunal for Lebanon, Ninth Annual Report (2017-2018), s. 46.

Special Tribunal for Lebanon, Tenth Annual Report (2018-2019), s. 37.

Special Tribunal for Lebanon, Eleventh Annual Report (2019-2020), s. 30.

57 Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Zastupitelský úřad v Bejrútu, Souhrnná teritoriální informace Libanon ke dni 15. 5. 2020, s. 25.

58 Special Tribunal for Lebanon, Annual Report (2009-2010), s. 42. Výroční zprávy ovšem od roku 2014 neposkytují úplný výčet zemí přispívajících do rozpočtu a od roku 2016 nejsou přispívající státy uváděny vůbec.

Svým charakterem vykazuje soud znaky tzv. hybridního tribunálu tím, že aplikuje libanonské i mezinárodní právo, zejména libanonský trestní zákoník v oblasti práva hmotného, a zároveň právo mezinárodní v oblasti práva procesního⁵⁹. Zároveň Tribunál neumožňuje odsouzenému udělit trest smrti⁶⁰ - na rozdíl od libanonského práva, ale ani milost⁶¹. Předsedkyně Tribunálu uvádí další dvě úrovně hybridizace, dalším je personální zajištění soudu, které tvoří jak pracovníci libanonští, tak zahraniční. Třetí úroveň představuje kombinace kontinentálního a angloamerického práva⁶².

Do jurisdikce Tribunálu spadá stíhání pachatelů atentátu na Rafíqa Harírího a dalších útoků, které se v Libanonu uskutečnily mezi 1.10. 2004 a 12.12. 2005, případně útoky pozdější, vykazující podobné znaky jako předcházející útoky co do povahy a vážnosti, se souhlasem Libanonu a Rady bezpečnosti OSN⁶³. Tribunál se tak stal prvním mezinárodním tribunálem, který má pravomoc vést a vyšetřovat řízení ve věci trestného činu terorismu a činy s terorismem související – trestné činy proti životu a osobní cti, nezákonné sdružení a neoznámení uvedených trestných činů. V těchto případech jsou příslušné i libanonské trestní soudy, ovšem Tribunál je jim v tomto nadřazen⁶⁴. V rámci činnosti Tribunálu také poprvé došlo k vymezení terorismu jako mezinárodního zločinu⁶⁵. Charakteristickým prvkem a další prvotinou Tribunálu je také zdroj důkazů – soud se zaměřuje na důkazy technického typu, zejména záznamy telefonních hovorů.

Důležitým rysem soudu je také řízení *in absentia*, Tribunál je prvním mezinárodním trestním soudem od doby norimberských tribunálů, jehož řízení probíhá v nepřítomnosti obžalovaných, kterým ovšem náleží v průběhu procesu právní zastoupení⁶⁶.

Zejména z bezpečnostních důvodů bylo rozhodnuto, že Tribunál nebude sídlit v Libanonu, a v prosinci roku 2007 byla podepsána dohoda s Nizozemskem o

---

59 LHOTSKÝ, Jan, Rozhovor s předsedkyní Zvláštního tribunálu pro Libanon Ivanou Hrdličkovou: Mezinárodní trestní řízení očima hybridního tribunálu, s. 4.

Rada bezpečnosti OSN, Statute of the Special Tribunal for Lebanon, čl. 2.

60 TOMÍČEK, Petr, V životě musíte být neustále v pohybu, s. 4.

61 Rada bezpečnosti OSN, Agreement, čl. 16. Srov. Rada bezpečnosti OSN, Statute, čl. 6.

62 LHOTSKÝ, Jan, Rozhovor s předsedkyní Zvláštního tribunálu pro Libanon Ivanou Hrdličkovou: Mezinárodní trestní řízení očima hybridního tribunálu, s. 4-5.

63 Rada bezpečnosti OSN, Agreement, čl. 1. Srov. Rada bezpečnosti OSN, Statute, čl. 1.

64 TABBARAH, Bahige, The Legal Nature of the Special Tribunal for Lebanon s. 48.

65 Special Tribunal for Lebanon, Unique features.

66 LHOTSKÝ, Jan, Rozhovor s předsedkyní Zvláštního tribunálu pro Libanon Ivanou Hrdličkovou: Mezinárodní trestní řízení očima hybridního tribunálu, s. 5.

umístění sídla v Leidschendamu na předměstí Haagu⁶⁷. Svou kancelář má také v Bejrútu a v New Yorku.

Podle neratifikované dohody má mít soud jedenáct až čtrnáct soudců, přičemž se musí jednat alespoň o čtyři libanonské soudce a sedm mezinárodních⁶⁸. Libanonští soudci byli vybráni generálním tajemníkem z dvanácti soudců navržených libanonským Nejvyšším soudem a vládou⁶⁹, k čemuž došlo v červenci roku 2007. Soudci mezinárodní byli rovněž vybráni generálním tajemníkem na základě návrhů členských států⁷⁰. Soudci Tribunálu jsou voleni na tři roky s možností znovuzvolení⁷¹.

3.2 Orgány Tribunálu a fáze procesu

Neratifikovaná dohoda a statut stanovují, z jakých orgánů se Tribunál skládá a jaké je jejich složení – především jaký je počet libanonských a mezinárodních soudců v jednotlivých orgánech. Soud se sestává ze Senátů, Úřadu žalobce, Správy soudu a Úřadu obhajoby⁷². V čele Tribunálu stojí předseda, který kromě soudcovské funkce zastupuje Tribunál a odpovídá za jeho zdárné fungování a správu. Každoročně rovněž předkládá generálnímu tajemníkovi a libanonské vládě zprávu o činnosti Tribunálu⁷³.

Samotné řízení probíhá ve třech fázích – přípravné řízení, hlavní líčení a odvolací řízení⁷⁴. V počáteční fázi probíhá vyšetřování ze strany prokurátora, které končí vydáním obžaloby. V rámci vyšetřování tedy Úřad žalobce shromažďuje potřebné důkazy, předvolává a vyslychá podezřelé, případně činí opatření nezbytná k ochraně svědků. Soudce pro přípravné řízení přezkoumává obžalobu a rozhoduje o jejím potvrzení či vrácení zpět prokurátorovi⁷⁵. Pokud obžalobu potvrdí, zahajuje tím přípravné řízení. Soudce v této fázi může vydat zatýkací rozkaz nebo obžalované předvolat. Pokud se obžalovaný nedostaví nebo se vzdá práva být přítomen, může řízení probíhat v jeho nepřítomnosti⁷⁶. Zároveň

---

67 TABBARAH, Bahige, *The Legal Nature of the Special Tribunal for Lebanon* s. 42.

68 Rada bezpečnosti OSN, Agreement, čl. 3.

69 Tamtéž, čl. 5 písm. a).

70 Tamtéž, čl. 5 písm. b).

71 Tamtéž, čl. 7.

72 Tamtéž, čl. 2, 1). Srov. Rada bezpečnosti OSN, Statute čl. 7.

73 Rada bezpečnosti OSN, Statute, čl. 10.

74 Rada bezpečnosti OSN, Agreement, čl. 2, 2). Srov. Rada bezpečnosti OSN, Statute, čl. 7 písm. a).

75 *Special Tribunal for Lebanon, Investigation phase and indictment.*

76 Rada bezpečnosti OSN, Statute, čl. 22.

je třeba zmínit, že pokud se obžalovaný v průběhu procesu objeví, může požádat o nové řízení, v takové situaci se mohou některé části procesu zopakovat⁷⁷.

Soudce dále připraví podklady pro hlavní líčení⁷⁸. Předmětem hlavního líčení je rozhodování o vině či nevině obžalovaného a vynesení finálního rozhodnutí. Nejprve prokurátor přednese svou část případu, následně totéž činí strana obhajoby, zároveň jsou do řízení zapojeni poškození, mohou být provedeny důkazy či předvoláni svědci. Hlavní líčení uzavírají závěrečné řeči obhajoby a obžaloby. Poslední fází je veřejné vynesení rozsudku, v případě, že je obžalovaný shledán vinným, je součástí rozhodnutí vymezena i forma trestu⁷⁹, kterým je odnětí svobody na stanovený počet let nebo na doživotí⁸⁰. Proti rozhodnutí je přípustné odvolání za předpokladu, že došlo k právnímu omylu, který způsobil neplatnost rozhodnutí, nebo že došlo ke skutkovému omylu. Senát druhého stupně tak může své rozhodnutí potvrdit, zrušit či přezkoumat⁸¹. V případě, že se po uzavření případu objeví skutečnosti, které nebyly v průběhu hlavního líčení či odvolacího řízení známy, může odsouzený či prokurátor žádat o přezkum rozhodnutí⁸².

Z výše uvedené charakteristiky vyplývá zajímavý paradox, tedy že Tribunál není součástí ani OSN ani libanonské soudní soustavy, vykonává ovšem pravomoc nad trestnými činy spáchanými na území Libanonu a v řízení aplikuje libanonské právo, i přesto je ale soudem mezinárodním. Soudu je umožněno vést řízení za nepřítomnosti obviněných, vzhledem k tomu, že mezinárodní společenství i libanonská veřejnost mají zájem na objasnění případu, a to jak kvůli obětem, tak kvůli veřejnosti, pro kterou tím nezůstane trestný čin terorismu bez odpovídající reakce, jako tomu byl v předcházejících případech.

Ačkoliv doba existence Tribunálu činí k roku 2020 již jedenáct let, je patrné, jak zdouhavé a nákladné může řízení za určitých podmínek s ohledem na všechny možné scénáře ještě být, zvláště pokud se po vynesení odsuzujícího rozsudku objeví odsouzené osoby, v takové situaci by mohlo dojít i k novému procesu.

---

77 LHOTSKÝ, Jan, Rozhovor s předsedkyní Zvláštního tribunálu pro Libanon Ivanou Hrdličkovou: Mezinárodní trestní řízení očima hybridního tribunálu, s.7.

78 Special Tribunal for Lebanon, Pre-trial phase.

79 Special Tribunal for Lebanon, Trial phase.

80 Rada bezpečnosti OSN, Statute, čl. 24.

81 Tamtéž, čl. 26.

82 Tamtéž, čl. 27.

4. Průběh řízení

Stěžejní část práce je obsažena v této kapitole, která se zabývá klíčovými okamžiky procesu a uvádí je do souvislostí s událostmi na libanonské politické scéně. Poukazuje tedy na to, jak se procesní úkony Tribunálu projeví zejména v krocích, které činili vládní představitelé, a jak tím ovlivnili chod státu. Kapitola se jednotlivým událostem věnuje chronologicky podle průběhu řízení nastíněného v předcházející části práce. Práce tak prezentuje události, které vyvolaly přímé, někdy i velmi kontroverzní, reakce libanonských politiků, vzhledem k rozsahu práce nebylo možné zkoumat veškeré podrobnosti a kroky, které mohly mít s činností Tribunálu souvislost, ovšem pouze ty z pohledu autorky nejzajímavější a nejdůležitější.

4.1 Zahájení činnosti a propuštění podezřelých v roce 2009

Po oficiálním zahájení činnosti Tribunálu v březnu roku 2009 byly učiněny v rámci fáze vyšetřování některé důležité kroky. Kromě převzetí materiálů nashromážděných během šetření Komise došlo k navázání spolupráce s libanonskými představiteli. V této době byli ve vazbě od konce roku 2005 drženi čtyři libanonské generálové podezřelí z trestných činů spojených s případem. Těmito osobami byly Mustafa Hamdan – šéf prezidentské ochrany, Džamíl as-Sajíd – šéf bezpečnostních služeb, ‘Alí al-Hadždž – šéf vnitřní bezpečnosti a Raymond Azar – šéf vojenské zpravodajské služby⁸³. Na základě rozhodnutí prokurátora byli tito podezřelí, kteří patřili před atentátem mezi pracovníky prosyrsky orientovaného bezpečnostního aparátu, pro nedostatek důkazů na konci dubna roku 2009⁸⁴ propuštěni⁸⁵.

Podle Sa‘ada Haríriho tento krok představuje počátek fungování tribunálu a dokládá, že jeho činnost není zpolitizována. Lídr strany Hizballáh Hasan Nasralláh⁸⁶ naopak zpochybnil důvěryhodnost a nestrannost soudu⁸⁷, k tomuto

---

83 Lebanon frees Hariri suspects, *Al Jazeera*.

84 Order of the Pre-Trial Judge regarding the release of the four Generals, *Special Tribunal for Lebanon*.

85 The STL's Six Months on: A Bird's Eye View, 2009, s. 2 a 8. Ještě před zahájením činnosti Tribunálu byli na konci února 2009 propuštěni tři další podezřelí: KIMBRELL, Nicholas, Hizbullah, Bellemare met before Tribunal launch – report, *The Daily Star Lebanon*.

84 Jedná se o přepis příjmení, který se v české literatuře a médiích užívá častěji než správný přepis Nasrulláh.

87 Lebanon frees Hariri suspects, *Al Jazeera*. Srov. Nasrallah voices doubts over Hariri Tribunal, *The Daily Star Lebanon*.

názoru se připojil i jeho koaliční partner předseda Volného vlasteneckého hnutí⁸⁸ Michel Aun⁸⁹. Samír Dža^cdža^c následně zkritizoval tento přístup, kterým podle něj Nasralláh ohrožuje stabilitu celé země a strategicky se snaží narušit pozici soudu, tak aby mohl později zpochybňovat jeho závěry⁹⁰.

Krátce nato se v médiích objevila zpráva z neověřeného zdroje o údajném podílu vrchních činitelů strany Hizballáh na vraždě Rafíqa Harírího. K informaci se vzápětí vyjádřil izraelský ministr zahraničí a žádal vydání zatýkacího rozkazu na Hasana Nasralláha⁹¹, jeho syrský protějšek informaci označil za bezvýznamnou⁹². Již dříve ze strany Sýrie zaznělo tvrzení, že vyšetřování případu využívají Spojené státy k oslabení její pozice v regionu⁹³. Hasan Nasralláh poukázal na spojitost zveřejnění této informace s blížícími se parlamentními volbami. Považoval ji za snahu ovlivnit volby a odvést pozornost od odkrývání izraelské špionáže⁹⁴ a za součást americko-izraelského plánu, která má podnítit konflikt mezi sunnity a šíity⁹⁵.

V parlamentních volbách, které proběhly po osmnácti měsících politické krize v červenci téhož roku, proti sobě stály aliance vzniknuvší v měsících následujících po Harírího smrti – Aliance 8. března vedená Hasanem Nasralláhem a Aliance 14. března, která ve volbách zvítězila, stejně jako v roce 2005. V čele parlamentu stanul její lídr a předseda strany Hnutí budoucnosti Sa^cad Harírí⁹⁶.

Na konci roku 2009 se prokurátor Tribunálu v Bejrútu setkal s představiteli republiky – prezidentem, předsedou vlády, předsedou parlamentu, některými ministry a rodinami obětí útoků. Během těchto setkání prokurátor zdůraznil apolitičnost, nezávislost a nestrannost soudu a soudců⁹⁷.

---

88 Free Patriotic Movement/ Tadjár al-watani al-hurr.

89 SFEIR, Therese, Aoun withdraws support for Special Lebanon, *The Daily Star Lebanon*. Jedná se o přepis příjmení, který se v české literatuře a médiích užívá častěji než správný přepis ^cAwn.

90 SFEIR, Therese, Geagea accuses Hizbullah of endangering stability, *The Daily Star Lebanon*.

91 Hezbollah denies Hariri murder role, *Al Jazeera*.

92 Israel accused over Hariri report, *Al Jazeera*.

93 COOMBES, Andrew, Split remains over Hariri tribunal, *Al Jazeera*.

94 Israel accused over Hariri report, *Al Jazeera*.

95 Hariri „rejects any Hezbollah deal“, *Al Jazeera*.

96 SALLOUKH, Bassel F., et al. The Politics of Sectarianism in Postwar Lebanon. s. 98.

97 Prosecutor Daniel A, Bellemare Meets Prime Minister Saad Hariri, *Special Tribunal for Lebanon*.

4.2 Postoj strany Hizballáh v průběhu vyšetřování

Shromáždění k výročí úmrtí Rafíqa Harírího se v roce 2010 konalo ve smířlivém duchu. Podle prohlášení vládních představitelů probíhaly od konce roku 2009 na diplomatické úrovni snahy o narovnání vztahů se Sýrií, ve spojitosti s tím předseda vlády odvolal svá předchozí obvinění⁹⁸. Společenské napětí, které vyvolávalo očekávání obžaloby se tak obrátilo spíše do vnitropolitických kruhů. Na konci března vydali prokurátor a předseda soudu prohlášení, ve němž se vyjádřili k mediálním zprávám pocházejícím z nepodložených zdrojů, ve kterých byl Tribunál, jeho činnost a proces často diskutován a kritizován. Prokurátor odmítl všechna nepodložená tvrzení a zdůraznil, že zveřejněné informace nepocházejí z oficiálních zdrojů. Poukázal na to, že podobné spekulace neblaze ovlivňují postoj veřejnosti k vyšetřování⁹⁹.

S počátkem druhého roku fungování soudu proběhla již několikátá série výslechů členů strany Hizballáh, Hasan Nasralláh ovšem podotkl, že všichni byli vyslýcháni z pozice svědků, nikoliv podezřelých. V souvislosti s diskutovanými neoficiálními informacemi ohledně činnosti Tribunálu, které se v médiích objevily opět zpochybnil jeho důvěryhodnost¹⁰⁰. V červenci téhož roku ve vztahu k vyšetřování izraelské špionáže v Libanonu podotkl, že se tyto výzvědné složky pokouší ovlivnit průběh řízení¹⁰¹.

Rétorika strany přistupovala k Tribunálu a jeho činnosti s každým měsícem stále více kritičtěji, čímž se prohluboval vnitropolitický boj mezi parlamentními bloky, z nichž Aliance 14. března prezentovala proces jako cestu k nastolení spravedlnosti, zatímco Aliance 8. března stále více profilovala svůj postoj odmítavě a útočně, na druhou stranu v některých svých postojích oscillovala mezi otevřenou spoluprací s vyšetřováním a znevažováním samotné existence soudu.

Na konci července ve svém dalším prohlášení lídr strany Hizballáh uvedl, že již od roku 2008 je připraven seznam obviněných, a je namířen proti straně a jejím členům. Dodal, že tuto informaci mu před několika měsíci sdělil sám premiér

---

98 Lebanon rally marks Hariri killing, *Al Jazeera* a Hariri calls for opening „new horizons“ with Syria, *The Daily Star Lebanon*.

99 The Office of the Prosecutor of the Special Tribunal for Lebanon Responds to Speculations on its Work, *Special Tribunal for Lebanon*. A The Special Tribunal for Lebanon dismisses recent allegations against its spokesperson and other Tribunal's officials, *Special Tribunal for Lebanon*.

100 Nasrallah: STL will win back trust when perjurers tried, *The Daily Star Lebanon*.

101 Lebanon plays „spying“ complaint, *Al Jazeera*.

Sa'ad Hariri¹⁰². Své pochyby ohledně důvěryhodnosti a nezájatosti Tribunálu zdůvodnil tím, že soud dosud v rámci své činnosti nebral v úvahu zapojení Izraele do útoků¹⁰³.

Po tom, co strana následně v srpnu zveřejnila záběry několika míst v Libanonu údajně zachycené izraelským dronem, požádal Tribunál o předání veškerých takových materiálů, které by mohly mít spojitost s útokem a které má strana k dispozici¹⁰⁴. Podle dalšího tiskového prohlášení Tribunálu došlo k předání pouze části těchto materiálů¹⁰⁵.

V průběhu vyšetřování byli v říjnu na předměstí Bejrútu kontrolovaném Hizballáhem během návštěvy gynekologické kliniky pracovníci Tribunálu napadeni davem žen. Druhý den vyzval Hasan Nasrallah k bojkotu činnosti soudu a ukončení spolupráce s vyšetřovateli. Podle jeho názoru vyšetřovatelé překročili meze soukromí, když požadovali telefonní čísla některých pacientek, mezi nimiž byli i rodinné příslušnice členů strany. Jak již několikrát uvedl, považuje Tribunál za součást izraelské výzvědné služby¹⁰⁶. Tribunál útok veřejnosti odsoudil a označil jej jako pokus o obstrukci spravedlnosti. Dále k incidentu uvedl, že vyšetřovatelé svým jednáním neporušili žádné etické ani náboženské předpisy¹⁰⁷.

Navzdory otevřeným výzvám strany k nespolupráci s Tribunálem uveřejnil Úřad prokurátora v červenci roce 2011 informaci, podle které poskytl Hizballáh soudu další dokumenty související s vyšetřováním. Tuto informaci strana vzápětí popřela¹⁰⁸.

4.3 Pád vlády a zveřejnění obžaloby v roce 2011

Z předcházející podkapitoly vyplývá, že již koncem roku 2010 znesnadňovalo značné napětí v politické sféře jednání vlády a její efektivitu. Počátkem roku 2011 bylo oznámeno, že několikaměsíční vyjednávání, kterého se zúčastnila na straně Hizballáhu Sýrie a na straně Aliance 14. března Saúdská Arábie, jenž mělo za cíl

---

102 MROUEH, Wassim, Nasrallah says UN Tribunal will indict Hezbollah members, *The Daily Star Lebanon*.

103 „UN court to implicate Hezbollah“, *Al Jazeera*.

104 Hariri probe gets Hezbollah „data“, *Al Jazeera*. A The Office of the Prosecutor of the Special Tribunal for Lebanon seeks Information held by Hezbollah Secretary General Hassan Nasrallah, *Special Tribunal for Lebanon*.

105 The Office of the Prosecutor of the Special Tribunal for Lebanon requests additional information and evidence held by Secretary General of Hezbollah, *Special Tribunal for Lebanon*.

106 SAKR, Elias, Hezbollah chief urges Lebanese to boycott STL investigation, *The Daily Star Lebanon*.

107 OTP did not Breach Ethical or Religious Norms, *Special Tribunal for Lebanon*.

108 Hezbollah denies handing evidence to Special Tribunal, *The Daily Star Lebanon*.

odstranit toto napětí, nebylo úspěšné¹⁰⁹. Země se tak opět ocitla v situaci podobné té, která se odehrála v květnu roku 2008. Ačkoliv se jednalo o jiný předmět sporu, podobně jako tehdy opoziční Hizballáh požadoval, aby většinová koalice učinila ústupky ve prospěch strany, v tomto případě požadovala odmítnutí jakýchkoli závěrů vyplývajících z vyšetřování Tribunálu, ukončení jeho financování a odvolání libanonských soudců, kteří v něm působí¹¹⁰. Dne 12. 1. 2011 podalo jedenáct ministrů Aliance 8. března demisi, čímž zapříčinili kolaps celé vlády. Rozhodnutí opustit vládu učinili na základě postoje Sa'ada Haríriho, který nevyslyšel jejich požadavky ohledně Tribunálu. K demisi navíc došlo právě během návštěvy Haríriho ve Spojených státech, jež jsou dlouhodobě kritikem Hizballáhu a jeho přístupu k procesu. Na druhou stranu Hizballáh již dříve označil postoj Spojených států jako součást plánu na oslabení pozice strany v Libanonu¹¹¹.

V dialogu ohledně sestavení nové vlády Hizballáh a další strany kategoricky odmítly, aby byl do čela nové vlády znovu jmenován Sa'ad Harírí a navrhly vlastního kandidáta Nadžíba Míqátího¹¹². Sestavení nové vlády trvalo téměř pět měsíců, strana Hizballáh její partneři v ní získali většinu osmnácti křesel – o osm více než v předchozí vládě. Sa'ad Harírí spolu s celou svou koalicí odmítl být členem tohoto kabinetu a poznamenal, že demise ministrů a složení nové vlády vyšla ve skutečnosti z rozhodnutí syrského prezidenta Bašára Asada¹¹³. Aliance 14. března dále varovala před možným pokusem Hizballáhu o převrat¹¹⁴, Samír Dža'dža'c vyhlásil druhou Cedrovou revoluci a volal po odzbrojení Hizballáhu. Ačkoliv jeho strana Libanonské síly neparticipovala v nové vládě, dodal, že má v úmyslu čelit útokům strany na činnost Tribunálu¹¹⁵, což se tedy jeví jako těžko realizovatelný záměr.

Nový předseda vlády zaujal vůči Tribunálu a jeho činnosti nejednoznačné stanovisko. Dle jeho slov bude sice nová vláda spolupracovat v souladu s rezolucí OSN, ovšem za předpokladu, že taková spolupráce nebude ohrožovat mír a

---

109 Syria-Saudi fail on Hariri deal, *Al Jazeera*.

110 March 8 demands cabinet meeting to end Lebanon's cooperation with the Tribunal, *The Daily Star Lebanon*.

111 FANKHAUSER, David, LICHAA, Olivia, Hezbollah in 2011, *International Institute for Counter-Terrorism*.

112 Hezbollah pledges unity government, *Al Jazeera*.

113 ASSI, Abbas, *Democracy in Lebanon* s. 163.

114 SAKR, Elias, March 14 blasts Hizbullah's muscle-flexing, *The Daily Star Lebanon*.

115 Geagea: „I announce a second Cedar revolution“, *The Daily Star Lebanon*.

stabilitu země¹¹⁶. Za těchto okolností byl silně diskutován scénář, podle kterého by Libanon odstoupil od spolupráce s Tribunálem. V takovém případě by čelil sankcím za porušení závazků vyplývajících z mezinárodního práva, konkrétně tedy z ustanovení Charty OSN. Pochybnosti o ochotě členů vlády spolupracovat s Tribunálem se objevily již začátkem března, kdy čtyři ministři Aliance 8. března odmítli poskytnout informace, jež si prokurátor vyžádal. Podle předsedy vlády se následně některé politické strany obrátily na mezinárodní společenství s žádostí o vydání rezoluce, podle Kapitoly VII Charty OSN, tak aby donutily dotyčné ministry spolupracovat s prokurátorem¹¹⁷. Tento výrok ovšem Aliance 14. března později označila za nepodložený a zmíněný postup za bezúčelný s tím, že k plnění závazků ze strany libanonských autorit dojde i bez tlaku mezinárodního společenství¹¹⁸.

Pět dní po pádu vlády v roce 2011 předložil Úřad žaloby dlouho očekávanou obžalobu, tehdy ještě bez uveřejnění podrobností o obžalovaných, ovšem navzdory tomu byla jména obžalovaných známa veřejnosti již pár dní poté¹¹⁹. Obžaloba byla několikrát doplněna a 28. 6. 2011 byla potvrzena soudcem přípravného řízení, čímž byla otevřena nová fáze řízení. Přesně po měsíci byla obžaloba částečně zveřejněna, a tím i jména obžalovaných¹²⁰. Jsou jimi Salím Džamíl Ajjáš, Mustafa Amín Badruddín, Husajn Hasan Unajsi a Asad Hasan Sabrá – členové strany Hizballáh, zároveň byly na tyto osoby vydány mezinárodní zatýkácí rozkazy. Dne 16. 8. 2011 byla obžaloba kompletně zveřejněna, aby mohlo pátrání po obžalovaných probíhat v co největším rozsahu¹²¹. Další tři útoky z let 2004 a 2005 byly uvedeny do souvislosti s atentátem na Rafiqa Harírího a spadají tedy také do jurisdikce soudu¹²².

Hasan Nasralláh okomentoval vývoj procesu opět velmi kriticky. Prohlásil, že zveřejnění obžaloby bylo načasováno tak, aby ohrozilo stabilitu nové vlády¹²³. Stejně jako předchozí rok informoval veřejnost o existenci důkazů, které dokládají

---

116 Lebanese government wins parliament vote, *Al Jazeera*.

117 DAKROUB, Hussein, Mikati: Some parties want to put Lebanon under Chapter 7, *The Daily Star Lebanon*.

118 DAKROUB, Hussein, March 14: No need to place Lebanon under U.N.'s Chapter 7, *The Daily Star Lebanon*.

119 Indictments issued in Hariri death probe, *Al Jazeera*.

120 V dokumentech Tribunálu je případ veden pod názvem „Prosecutor v. Ayyash et al.“ Special Tribunal for Lebanon, Third Annual Report (2011-2012), s. 12.

121 Special Tribunal for Lebanon, Third Annual Report (2011-2012), s.12-13.

122 Special Tribunal for Lebanon, Third Annual Report (2011-2012), s. 14.

123 Indictment issued to bring down Mikati Cabinet: Nasrallah, *The Daily Star Lebanon*.

zapojení Izraele do případu¹²⁴. Důkazy, s nimiž soud pracuje zhodnotil jako nedostatečné a závěry soudu jako spekulace¹²⁵. Dále zdůraznil, že členy strany by nikdy ke stíhání nevydal¹²⁶, již dříve před zveřejněním obžaloby varoval, že ten, kdo se pokusí vztáhnout ruku na členy hnutí, přijde o ni¹²⁷. Činnost Tribunálu v této době zhodnotil i Írán jako pochybnou, zpolitizovanou a ovlivněnou Spojenými státy¹²⁸.

4.4 Postoj vlády Nadžíba Míqátího k financování Tribunálu

V čele nové vlády v roce 2011 stanul Hizballáhu nakloněný Nadžíb Míqátí a strana si zajistila v kabinetu většinu. Vláda měla tedy veškeré předpoklady k tomu, aby se pokusila činnost Tribunálu zdiskreditovat a mařit průběh procesu. Bylo pouze otázkou času kdy a jakým způsobem budou přijata opatření, která by bránila v pokračování řízení, které tak bylo považováno i za zkoušku stability nového kabinetu i schopností samotného premiéra.

Již na konci roku 2011 opět hrozil pád vlády právě kvůli sporu ohledně financování Tribunálu. Nejednalo se o první konflikt tohoto typu. Podobný spor proběhl v září předchozího roku během jednání rozpočtové komise parlamentu, kdy Aliance 8. března požadovala snížení částky, kterou Libanon přispívá na činnost Tribunálu, což Aliance 14. března odmítla¹²⁹.

Tatáž situace se tedy opakovala na podzim roku 2011, kdy Aliance 8. března zcela odmítla financování Tribunálu. Hizballáh svůj postoj zdůvodňoval již známými argumenty. Zároveň Aliance 14. března vyvíjela opačný nátlak, aby premiéra přiměla co nejdříve zajistit splnění tohoto finančního závazku¹³⁰. Michel Aoun představil dva způsoby, jimiž bylo možné částku zaplatit. V první řadě prostřednictvím rozpočtu schváleném vládou, což kvůli rozepřím nepovažoval za možné. Druhým způsobem podle něj bylo financování na základě ratifikované dohody mezi OSN a Libanem, čímž poukazoval na dohodu z roku 2007, kterou se nikdy ratifikovat nepodařilo¹³¹.

---

124 Nasrallah implies Israel behind Hariri murder, *Al Jazeera*.

125 Hezbollah: Hariri case lacks evidence, *Al Jazeera*.

126 UN Tribunal names suspects in Hariri killing, *Al Jazeera*.

127 SAKR, Elias, Nasrallah: We will not allow arrest of fighters, *The Daily Star Lebanon*.

128 Nasrallah implies Israel behind Hariri murder, *Al Jazeera*.

129 BLUHM, Michael, Internal differences over STL funding could lead to Cabinet collapse, civil strife- analysts, *The Daily Star Lebanon*.

130 March 14 calls on Mikati and Cabinet to pay STL dues, *The Daily Star Lebanon*.

131 Aoun: Formal agreement needed between Cabinet and U.N. on STL, *The Daily Star Lebanon*.

Premiér Nadžíb Míqátí od počátku zdůrazňoval povinnost Libanonu dostát svým mezinárodním závazkům a ujišťoval veřejnost, že k zaplacení rozhodně dojde. Jeho postoj sdílel i prezident Michel Sulajmán a Walíd Džunblát¹³². Před možnými neblahými následky, které by nezaplacení mohlo přinést varovala představitel Libanonu i velvyslankyně Spojených států a velvyslankyně Evropské unie¹³³. V reakci na to předseda strany Arabské strany sjednocení¹³⁴ Wi'ám Waháb, jenž je součástí Aliance 8. března vyzval k vyhoštění velvyslankyně Spojených států¹³⁵, avšak této žádosti nebylo vyhověno.

Na konci listopadu premiér oznámil, že pokud se nepodaří nalézt kompromis a dohodnout se na financování soudu, má v úmysl podat demisi¹³⁶. K zaplacení příspěvku překvapivě došlo po několika dnech poměrně kontroverzním způsobem, kdy na základě rozhodnutí premiéra byla daná částka 32 milionů USD převedena do zvláštního fondu, čímž bylo zajištěno, aby částka a manipulace s ní nepodléhala souhlasu vlády¹³⁷. Stejným způsobem bylo zajištěno zaplacení příspěvku i v roce 2012¹³⁸.

Tento krizový moment tak byl vyřešen naprosto jiným a značně diskutabilním způsobem, navíc nevyvolal odpor ani jednoho politického uskupení, naopak odstranil nejistotu, která kolem tématu financování panovala i na mezinárodní scéně. V tomto případě se opět ukázalo, že záležitosti týkající se Tribunálu nejsou pouze záležitostmi Libanonu, ale budí zájem na mnoha místech ve světě. Přiklonění se k Tribunálu přineslo Libanonu v následujících měsících značnou podporu především Velké Británie a Francie¹³⁹. Zároveň tímto krokem předseda vlády upevnil svou pozici a potvrdil známou skutečnost, že právě on patří ve své funkci ke třem nejvýznamnějším osobám v Libanonu, kteří v případě vzájemné shody mohou zásadním způsobem ovlivnit směr politického vývoje.

4.5 Nejdůležitější okamžiky vývoje procesu mezi lety 2012 a 2016

Rok 2012 přinesl změnu politických tendencí v Libanonu. Pozornost politiků se opět obrátila spíše na vztahy se Sýrií, útočná rétorika Aliance 8. března

---

132 DAKROUB, Hussein, Nasrallah rules out funding STL, *The Daily Star Lebanon*.

133 HODEIB, Mirella, EU sanctions possible, if STL dues not paid, *The Daily Star Lebanon*.

134 Arab Unification Party/Hizb at-tawhíd al-arabí.

135 Wahhab's Tawheed calls for Connelly to be expelled, *The Daily Star Lebanon*.

136 Lebanon in bid to avert government collapse, *Al Jazeera*.

137 LYON, Alistair, Disarm Hezbollah, U.N. chief tells Lebanon, *Reuters*.

138 Lebanese Cabinet OKs 2012 state budget draft law, *The Daily Star Lebanon*.

139 U.K. to boost STL funding, envoi tells Sleiman, *The Daily Star Lebanon*.

částečně ustoupila a zásadní události se děly spíše přímo na půdě Tribunálu v podobě postupu přípravného řízení směrem k hlavnímu líčení.

Významným krokem v řízení se stalo rozhodnutí ze dne 1. 2. 2012, kdy bylo rozhodnuto o pokračování procesu v nepřítomnosti obžalovaných, vzhledem k tomu, že všechny pokusy o nalezení či kontaktování obžalovaných nebyly úspěšné¹⁴⁰. V této době se ještě zdálo pravděpodobné, že Tribunál vydá rozhodnutí ve věci do tří let¹⁴¹.

V květnu téhož roku právní zástupci obhajoby zpochybnili pravomoc a zákonnost Tribunálu. Poukázali na nezákonnost způsobu, jakým byl Tribunál zřízen, s tím, že narušuje svrchovanost státu a neposkytuje obžalovaným právo na spravedlivý proces. Dále požádali o přezkum rozhodnutí o vedení řízení v nepřítomnosti obžalovaných a rozhodnutí o platném právu, a zpochybnili i obžalobu. Obhájce Mustafy Badruddína obvinil soud ze vměšování se do vnitřních záležitostí státu a zneužití Kapitoly VII Charty OSN k prospěchu politické strany¹⁴². Všechny námitky obhajoby byly následně zamítnuty¹⁴³.

Ke čtyřem obžalovaným přibyl 5. 7. 2013 Hasan Habíb Merhi, jenž byl též obžalován ve stejné věci, a protože se ho rovněž nedařilo kontaktovat, pokračuje řízení též v jeho nepřítomnosti¹⁴⁴. S ostatními obžalovanými ho také pojí členství ve straně Hizballáh.

K zahájení hlavního líčení došlo 16. 1. 2014¹⁴⁵, Sa'ad Harírí přirovnal tento moment jako krok směrem ke skutečné spravedlnosti¹⁴⁶. V této době se Sa'ad Harírí znovu pomalu vrací po pádu své vlády v roce 2011 do politiky, a pro sestavení nové vlády, po tom, co Nadžíb Míqátí podal v březnu roku 2013 demisi, připouští i spolupráci s Hizballáhem¹⁴⁷. Znovu se vrací ke svému původnímu tvrzení o úloze syrského prezidenta v atentátu na jeho otce¹⁴⁸. Veřejná agresivní kritika a odsuzování Tribunálu, které bylo charakteristické pro postoj strany

---

140 Special Tribunal for Lebanon, Third Annual Report (2011-2012), s. 14.

141 OSGOOD, Willow, EL-BASHAL, Thomas, STL hopes to finish work within 3 years: Youssef, *The Daily Star Lebanon*.

142 OSGOOD, Willow, STL opens hearing on challenges to its legality and jurisdiction, *The Daily Star Lebanon*.

143 Special Tribunal for Lebanon, Fourth Annual Report (2012-2013), s. 10-11.

144 Special Tribunal for Lebanon, Fifth Annual Report (2013-2014), s. 12.

145 Special Tribunal for Lebanon, Sixth Annual Report (2014-2015), s. 7.

146 Hariri: STL trial first page of „real justice“, *The Daily Star Lebanon*.

147 Escritt, Thomas, Lebanon's Hariri says could share power with Hezbollah, *Reuters*.

148 Hariri says Assad ordered killing of his father, *The Daily Star Lebanon*.

Hizballáh se podle vyjádření z konce roku 2014 přeměnilo na naprosté přehlížení a lhostejnost¹⁴⁹.

Pro Českou republiku je zajímavým momentem zvolení nové předsedkyně Tribunálu, kterou se od 1. 3. 2015 stala česká soudkyně Jana Hrdličková¹⁵⁰, původně byla od roku 2012 jedním ze soudců odvolacího senátu¹⁵¹. Funkci předsedkyně zastává až do současnosti.

Velmi významnou součástí hlavního líčení byly výpovědi svědků. Mediálně sledovaným se stalo i svědectví Walída Džunbláta, ústředním tématem jeho výpovědi bylo setkání Rafíqa Harírího a Bašára Asada v srpnu roku 2004. Ve své výpovědi zcela zřetelně vyjádřil své přesvědčení, že právě Sýrie stojí za Harírího atentátem¹⁵².

4.6 Smrt obžalovaného Mustafy Badruddína v roce 2016

Dne 13. 5. 2016 Hizballáh oznámil smrt obžalovaného Mustafy Badruddína, který zemřel během bojové operace v Sýrii následkem izraelského útoku. Byl jedním z nejvýše postavených armádních velitelů strany a podílel se na mnoha jejích operacích, rovněž byl členem stranického poradního sboru. V roce 2008 nahradil ve funkci svého švagra Imáda Mughníju zabitého za podobných okolností.

V září roku 2012 rozhodlo ministerstvo financí Spojených států o uvalení sankcí na Hasana Nasralláha, spolu s ním i na obžalovaného Mustafu Badruddína a to za podporu teroristických aktivit hnutí Hizballáh. Badruddínův právní zástupce tento krok označil za pokus o ovlivnění činnosti Tribunálu¹⁵³. V roce 2015 byl v souvislosti s terorismem sankcionován také ze strany Saúdské Arábie¹⁵⁴. Mimo to byl Badruddín také odsouzen za účast na bombovém útoku k trestu smrti v Kuvajtu, odkud uprchl v roce 1990¹⁵⁵. Podle dostupných informací byla také všeobecně známá jeho odborná znalost pro práci s výbušninami¹⁵⁶.

---

149 Raad: Special Tribunal for Lebanon does not concern Hezbollah, *The Daily Star Lebanon*.

150 Special Tribunal for Lebanon, Sixth Annual Report (2014-2015), s. 3.

151 Hrdlickova succeeds Baragwanath as STL head, *The Daily Star Lebanon*.

152 KNUTSEN, Elise, Jumblatt delivers poignant testimony at STL, *The Daily Star Lebanon*.

153 OSGOOD, Willow, STL defense accuses the U.S. of political interference, *The Daily Star Lebanon*.

154 BAYOUMY, Yara, Saudi Arabia imposes sanctions on at least 12 Hezbollah figures, *Reuters*.

155 Hezbollah commander Mustafa Badreddine killed in Syria, *Al Jazeera*.

156 FACTBOX: Badreddine, a shadowy figure, cunning leader, *The Daily Star Lebanon*.

Tato událost přirozeně nezůstala bez komentářů libanonských politických činitelů. Jeden z poslanců za Hnutí budoucnosti Ahmad Fatfat prohlásil, že Badruddín nemůže být považován za mučedníka kvůli své domnělé účasti na atentátu¹⁵⁷. Hasan Nasralláh odmítl jakékoliv informace týkající se Tribunálu komentovat, odkázal na již uvedená tvrzení o jeho roli v politice¹⁵⁸.

Vzhledem k dostatečně prokázané¹⁵⁹ smrti obžalovaného rozhodl Tribunál v jeho případě dne 11. 7. 2016 o zastavení řízení. Jeho jméno tak bylo vyřazeno z obžaloby, ovšem byla přiznána jeho role jako spolupachatele útoku¹⁶⁰.

4.7 Zvláštní Tribunál jako nástroj politických prohlášení v letech 2017 a 2018

Počátkem roku 2017 se Michel Aún jako nově zvolený libanonský prezident poprvé setkal s předsedkyní soudu. Během setkání zdůraznil potřebu větší transparentnosti finančních a správních úkonů soudu a urychlení procesu¹⁶¹.

Ve svém proslovu ke dvanáctému výročí úmrtí svého otce téhož roku Sa'ad Harírí, opět v roli předsedy vlády, mimo jiné upozornil na neshody ohledně ozbrojených složek v zemi. Reagoval tak na dřívější vyjádření prezidenta Aúna, který označil ozbrojené křídlo Hizballáhu za významnou část libanonského obranného systému, jenž doplňuje armádu. Harírí podle svých slov nepřipouští kompromisy v otázkách Zvláštního tribunálu, syrského režimu a jeho zločinů, a rovněž v problematice Hizballáhu a jeho ozbrojeného křídla¹⁶². O měsíc později k výročí vzniku Aliance 14. března zmínil Sa'ad Harírí Tribunál jako zdroj pravdy a spravedlnosti¹⁶³. Potvrdil tak stanovisko koalice k existenci a činnosti soudu.

S blížícími se parlamentními volbami v roce 2018 se téma Tribunálu vrátilo do politických prohlášení soupeřů Aliance 8. března a Aliance 14. března. V rámci své kampaně vyzval Sa'ad Harírí voliče, aby nedávali svůj hlas těm, kteří stojí za vraždou jeho otce, čímž zcela očividně poukazoval na stranu Hizballáh¹⁶⁴.

---

157 Future MP says slain Hezbollah commander no martyr, *The Daily Star Lebanon*.

158 Nasrallah: Hezbollah will not cooperate with STL, *The Daily Star Lebanon*.

159 I přesto, že nebyl k dispozici oficiální úmrtní list, byla jeho smrt prokázána prostřednictvím nepřímých důkazů – zpráv z médií, fotografií, video nahrávek, projevů libanonských politiků.

160 Special Tribunal for Lebanon, Eighth Annual Report (2016-2017). s. 9-10.

161 YAN, Victoria, Aoun meets with STL head, calls for more transparency, *The Daily Star Lebanon*.

162 KHALED, Hanan, Hariri says Lebanese Army sole protector of country, *The Daily Star Lebanon*.

163 Muted celebrations for March 14, *The Daily Star Lebanon*.

164 Don't vote for those accused of assassinating my father: Hariri, *The Daily Star Lebanon*.

V souvislosti s dlouhotrvajícím sestavováním vlády podezřival Hasan Nasralláh opozici z úmyslného blokování vlády kvůli výsledkům závěrečného jednání soudu, které se konalo od 11. do 21. 9. 2018¹⁶⁵. Toto jednání představovalo pro strany procesu poslední možnost se vyjádřit k případu a jeho okolnostem před závěrečnou poradou soudců. Nasralláh znovu zdůraznil, že pro Hizballáh nemají výsledky řízení žádný význam¹⁶⁶. Tato vládní krize ovšem trvala mnohem déle, k dosažení konsenzu mezi politiky ohledně obsazení jednotlivých ministerstev došlo až po devíti měsících na konci ledna roku 2019.

V událostech posledních let tak lze pozorovat, že téma Tribunálu se již objevovalo v politických prohlášeních spíše výjimečně. Popřením zákonné existence soudu se Hizballáh zbavil zodpovědnosti za případné odsouzení svých členů, strana přestala bojovat proti existenci Tribunálu, s tím se odmlčeli i ostatní členové Aliance 8. března. Hnutí budoucnosti využívalo Tribunál a jeho činnost spíše v sentimentálním duchu jako součást agitačních proslovů. Sa'ad Harírí se zavázal, že zabrání neblahým důsledkům, které by v sektářské rovině mohlo rozhodnutí soudu přinést¹⁶⁷, což se jeví jako těžko proveditelný slib při vzpomínce na pád jeho vlády v roce 2011.

---

165 Special Tribunal for Lebanon, Tenth Annual Report (2018-2019), s. 14.

166 DAKROUB, Hussein, Nasrallah rejects linking Syria ties to forming govt, *The Daily Star Lebanon*.

167 DAKROUB, Hussein, Hariri vows to prevent Cabinet obstruction, *The Daily Star Lebanon*.

5. Závěr

V úvodu této práce byla položena výzkumná otázka, tedy zda a jak se projevuje činnost Zvláštního tribunálu pro Libanon v činnosti libanonské vlády, její stabilitě, politických postojích libanonských politických aktérů, ale i v na průběhu parlamentních voleb.

Lze s jistotou říci, že již od počátku vyšetřování případu úmrtí Rafíqa Harírího měl průběh tohoto šetření značný vliv na politicko-společenské dění v zemi. Se vznikem Zvláštního tribunálu se zintenzivňovaly reakce významných vládních činitelů, a zároveň se profilovalo politické spektrum. Krátce po smrti Harírího vznikly dvě Aliance – Aliance 14. března a Aliance 8. března, a toto rozdělení libanonských politických uskupení k jedné či druhé Alianci přetrvává dodnes. Ačkoliv v počátcích vyšetřování zaujímaly obě frakce k celé věci téměř stejná stanoviska a domáhaly se spravedlnosti, v průběhu řízení se z obou staly nesmiřitelné tábory, které v současnosti zastávají zcela opačné názory. Tato nevraživost přinesla Libanonu nestabilitu a neefektivitu činnosti vlády, která není schopna kvůli neutuchajícím sporům jasně a včas řešit konkrétní potíže, se kterými se země potýká.

Aliance 14. března, jejímž hlavním představitelem je Sa'ad Harírí, předseda strany Hnutí budoucnosti, stojí po celou dobu na straně Tribunálu, podporuje jeho činnost a shazuje ze stolu jakékoliv názory, které by stály procesu v cestě. Jedním z hlavních argumentů, které vyzdvihuje ve prospěch soudu je spravedlnost, na kterou Libanonci tolik čekají. Není tolik průkazné, jaké procento Libanonců i po jedenácti letech řízení netrpělivě vyčkává na rozhodnutí, je ovšem jasné, že pokud soud rozhodne o vině obžalovaných, dojde tím ke značnému znevážení pozice strany Hizballáh v Libanonu, a potenciálně k ještě většímu odsouzení ze strany mezinárodního společenství, a tím oslabení celkové pozice silného politického protivníka. Hnutí budoucnosti se také nezdráhá využít tragédii zavraždění Rafíqa Harírího pro vlastní politické agitace. Na straně této Aliance stojí i mnoho dalších států, především Francie, Saúdská Arábie a Spojené státy, které obzvláště mají zájem na tom, aby se řízení skutečně ubíralo tímto směrem.

Hizballáh a jeho koaliční partneři, kteří tvoří Alianci 8. března zpočátku neměli k vyšetřování a vzniku Tribunálu výhrady. Postupně se jejich názory, prezentované na veřejnosti především Hasanem Nasralláhem nebo Michelelem Aúnem, proměňovaly v kritičtější a vyhraněnější, a nyní naprosto odmítají

jakoukoliv diskuzi, protože Tribunál podle nich vznikl nezákonně a představuje politický nástroj, který byl vytvořen Izraelem a Spojenými státy, aby zkompromitoval pozici Hizballáhu. Zároveň strana nepromarnila šanci vyhrožovat svou silou a demonstrovat svůj nezájem o mínění soudců Tribunálu. V tuto chvíli nezáleží na tom, jak řízení dopadne – pokud budou obžalovaní odsouzeni, Hizballáh odmítne rozhodnutí akceptovat, pokud budou uznáni nevinnými, poukáže Hizballáh na svá předchozí tvrzení a zkritizuje své politické soupeře za jejich dlouholeté obhajování řízení, navíc upozorní na vysoké částky, kterými Libanonská republika přispívá do rozpočtu soudu, a které by sama tak nutně potřebovala. Na mezinárodní scéně je Hizballáh podporován především ze strany Sýrie a Íránu, kteří jsou i silnými protivníky Spojených států, a rovněž dlouhodobě zavrhuje výsledky procesu. Je tedy zcela zřejmé, že se nejedná o spor pouze ve vnitrostátní rovině, ale hodí se jako protiargument jedné či druhé straně v již tak vyostřených mezinárodních vztazích.

Situace v libanonské politice se tak v důsledku řízení vyvinula velmi nepříznivě pro zdárný chod státu. Po dobu vyšetřování mezinárodní komise se situace pomalu krystalizovala, a se zahájením činnosti Tribunálu se napětí zintenzivňovalo a nabíralo na síle. Pomyslný vrchol krize proběhl přibližně od poloviny roku 2010 do poloviny roku 2011, kdy se nové kroky v řízení staly příčinou pádu vlády. V tomto období byl v médiích velmi často opět skloňován pojem „občanská válka“, a budoucnost vlády byla velmi ovlivněna očekáváním zveřejnění obžaloby.

K vylepšení pověsti soudu rozhodně nepřispěl únik důvěrných informací, které se objevily v médiích ještě před oficiálním zveřejněním, a libanonsí politici nezapomínali ve své kritice často tato nedopatření zmínit. Zveřejnění těchto informací tak mohlo i ovlivnit voliče v době před parlamentními volbami. Za dobu existence Tribunálu došlo v Libanonu několikrát k úspěšným, či odvráceným pokusům o vraždy dalších politiků, mezinárodní společenství ovšem nereagovalo na tyto události způsobem jako tomu bylo v roce 2005, což ve výsledku rovněž nevzbuzuje důvěryhodný dojem.

Text této práce měl snahu nadnést nová témata, jejichž zpracování by přineslo další, nové poznatky, jejichž zpracování však svým rozsahem překračuje možnosti této práce. Jedná se například o postoj Sýrie a vlastní vyšetřování, které ve věci Rafíqa Harírího vedla, postoje představitelů libanonských náboženských komunit, zájem a znalosti Libanonců o Tribunálu a jeho činnosti, nebo další

politické vraždy, které se v Libanonu odehrály, případně zda a jakým způsobem byly vyšetřovány.

V době dokončování tohoto textu je rozhodnutí Tribunálu stále v nedohlednu. Poslední zprávy hovoří o odkladu rozhodnutí na neurčito, z důvodu celosvětové koronavirové krize. Jak už ale bylo zmíněno na předchozích stránkách, rozhodnutím celá kauza nekončí, naopak lze předpokládat, že pokud budou obžalovaní odsouzeni, využije jejich zástupce možnost se odvolat, tím se řízení protáhne na další měsíce ne-li roky. Je pravděpodobné, že v případě tohoto scénáře bude Aliance 8. března setrvávat na svém kritickém stanovisku vůči Tribunálu a svým politickým soupeřům, eventuálně se rozhodne demonstrovat svou sílu a pozici pokusem o další pád vlády, či skrze své voliče organizací protestů v libanonských městech. Lze nadmíru pochybovat o tom, zda to, jakým způsobem se činnost Tribunálu již jedenáctým rokem ubírá, představuje nastolení spravedlnosti a právní jistoty, tak jak bylo proklamováno na začátku vyšetřování.

Seznam použité literatury a pramenů

Primární:

- Order of the Pre-Trial Judge regarding the release of the four Generals, *Special Tribunal for Lebanon*, [online], 28. 4. 2009 [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/media/press-releases/110-order-of-the-pre-trial-judge-regarding-the-release-of-the-four-generals>
- OTP did not Breach Ethical or Religious Norms, *Special Tribunal for Lebanon*, [online], 29. 10. 2010 [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/media/press-releases/124-otp-did-not-breach-ethical-or-religious-norms>
- Prosecutor Daniel A. Bellemare Meets Prime Minister Saad Hariri, *Special Tribunal for Lebanon*, [online], 1. 12. 2009 [cit. 29. 4. 2020], Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/media/press-releases/90-prosecutor-daniel-a-bellemare-meets-prime-minister-saad-hariri>
- Rada bezpečnosti OSN, Agreement between United Nations and the Lebanese Republic on the establishment of a Special Tribunal for Lebanon, In: *rezoluce č. 1757 ze dne 30. 5. 2007*.
- Rada bezpečnosti OSN, Report of the Fact-finding Mission to Lebanon inquiring into the causes, circumstances and consequences of the assassination of former Prime Minister Rafik Hariri, [online], 24. 3. 2005 [cit. 4. 4. 2020]. Dostupné z: <https://unispal.un.org/UNISPAL.NSF/0/79CD8AAA858FDD2D85256FD500536047>
- Rada bezpečnosti OSN, Report of the Secretary-General pursuant to paragraph 6 of resolution 1644 (2005) ze dne 21. 3. 2006.
- Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1559 ze dne 2. 9. 2004.
- Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1583 ze dne 28. 1. 2005.
- Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1595 ze dne 7. 4. 2005.
- Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1614 ze dne 29. 7. 2005.
- Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1636 ze dne 31.10. 2005.
- Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1644 ze dne 15.12. 2005.
- Rada bezpečnosti OSN, rezoluce č. 1757 ze dne 30.5. 2007.
- Rada bezpečnosti OSN, Statement by the President of the Security Council ze dne 15. 2. 2005.

- Rada bezpečnosti OSN, Statute of the Special Tribunal for Lebanon, In: *rezoluce č. 1757 ze dne 30. 5. 2007.*
- Special Tribunal for Lebanon, Annual Report (2009-2010), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
- Special Tribunal for Lebanon, Eighth Annual Report (2016-2017), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
- Special Tribunal for Lebanon, Eleventh Annual Report (2019-2020), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
- Special Tribunal for Lebanon, Fifth Annual Report (2013-2014), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
- Special Tribunal for Lebanon, Fourth Annual Report (2012-2013), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
- Special Tribunal for Lebanon, Investigation phase and indictment, In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 4. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/about-the-stl/the-four-phases/investigation>
- Special Tribunal for Lebanon, Ninth Annual Report (2017-2018), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
- Special Tribunal for Lebanon, Pre-trial phase, In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 4. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/about-the-stl/the-four-phases/pre-trial>
- Special Tribunal for Lebanon, Second Annual Report (2010-2011), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit.

1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
- Special Tribunal for Lebanon, Seventh Annual Report (2015-2016), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
  - Special Tribunal for Lebanon, Sixth Annual Report (2014-2015), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
  - Special Tribunal for Lebanon, STL Timeline of events, In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 4. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/about-the-stl>
  - Special Tribunal for Lebanon, Tenth Annual Report (2018-2019), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
  - Special Tribunal for Lebanon, Third Annual Report (2011-2012), In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
  - Special Tribunal for Lebanon, Trial phase, In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 4. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/about-the-stl/the-four-phases/trial>
  - Special Tribunal for Lebanon, Unique features, In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování neuvedeno [cit. 4. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/about-the-stl/unique-features>
  - The Office of the Prosecutor of the Special Tribunal for Lebanon seeks Information held by Hezbollah Secretary General Hassan Nasrallah, *Special Tribunal for Lebanon*, [online], 11. 8. 2010 [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/media/press-releases/58-the-office-of-the-prosecutor-of-the-special-tribunal-for-lebanon-seeks-information-held-by-hezbollah-secretary-general-hassan-nasrallah>
  - The Office of the Prosecutor of the Special Tribunal for Lebanon requests additional information and evidence held by Secretary General of

Hezbollah, *Special Tribunal for Lebanon*, [online], 24.8.2010 [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/media/press-releases/57-the-office-of-the-prosecutor-of-the-special-tribunal-for-lebanon-requests-additional-information-and-evidence-held-by-the-secretary-general-of-hezbollah>

- The Office of the Prosecutor of the Special Tribunal for Lebanon Responds to Speculations on its Work, *Special Tribunal for Lebanon*, [online], 25. 3. 2010 [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/media/press-releases/62-the-office-of-the-prosecutor-of-the-special-tribunal-for-lebanon-responds-to-speculations-on-its-work>
- The Special Tribunal for Lebanon dismisses recent allegations against its spokesperson and other Tribunal's officials, *Special Tribunal for Lebanon*, [online], 7. 4. 2010 [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/media/press-releases/61-the-special-tribunal-for-lebanon-dismisses-recent-allegations-against-its-spokesperson-and-other-tribunals-officials>
- The STL's Six Months on: A Bird's Eye View, 2009. In: *Special Tribunal for Lebanon*, [online], datum publikování nevedeno [cit. 1. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.stl-tsl.org/en/documents/annual-reports>
- UNIIC, Report of the International Independent Investigation Commission established pursuant to Security Council resolution 1595 (2005), [online], 19. 10. 2005 [cit. 4. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-180707/>

Sekundární:

- Aoun: Formal agreement needed between Cabinet and U.N. on STL, *The Daily Star Lebanon*, [online], 22. 9. 2011 [cit. 11. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Sep-22/149388-aoun-formal-agreement-needed-between-cabinet-and-un-on-stl.ashx>
- ASSI, Abbas, *Democracy in Lebanon*. Political Parties and the Struggle for Power Since Syrian Withdrawal, I. B. Tauris, 2016. ISBN 1788319788.
- BARAK, Oren, *State Expansion and conflict*, In and between Israeli/Palestine and Lebanon, Cambridge University Press, 2017, ISBN 9781108235198.

- BAYOUMY, Yara, Saudi Arabia imposes sanctions on at least 12 Hezbollah figures, *Reuters*, [online], 26. 11. 2015 [cit. 14. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-saudi-arabia-hezbollah/saudi-arabia-imposes-sanctions-on-at-least-12-hezbollah-figures-idUSKBN0TF0XU20151126>
- BLUHM, Michael, Internal differences over STL funding could lead to Cabinet collapse, civil strife- analysts, *The Daily Star Lebanon*, [online], 30. 9. 2010 [cit. 10. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2010/Sep-30/59375-internal-differences-over-stl-funding-could-lead-to-cabinet-collapse-civil-strife-analysts.ashx>
- COOMBES, Andrew, Split remains over Hariri tribunal, *Al Jazeera*, [online], 5. 5. 2009 [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/focus/2009/03/2009337554205393.html>
- DAKROUB, Hussein, Hariri vows to prevent Cabinet obstruction, *The Daily Star Lebanon*, [online], 16. 2. 2019 [cit. 15. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2019/Feb-16/476749-hariri-vows-to-prevent-cabinet-obstruction.ashx>
- DAKROUB, Hussein, March 14: No need to place Lebanon under U.N.'s Chapter 7, *The Daily Star Lebanon*, [online], 5. 3. 2011 [cit. 9. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Mar-05/121920-march-14-no-need-to-place-lebanon-under-uns-chapter-7.ashx>
- DAKROUB, Hussein, Mikati: Some parties want to put Lebanon under Chapter 7, *The Daily Star Lebanon*, [online], 4. 3. 2011 [cit. 9. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Mar-04/121873-mikati-some-parties-want-to-put-lebanon-under-chapter-7.ashx>
- DAKROUB, Hussein, Nasrallah rejects linking Syria ties to forming govt. *The Daily Star Lebanon*, [online], 27. 8. 2018 [cit. 15. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2018/Aug-27/461280-nasrallah-rejects-linking-syria-ties-to-forming-govt.ashx>
- DAKROUB, Hussein, Nasrallah rules out funding STL, *The Daily Star Lebanon*, [online], 25. 10. 2011 [cit. 11. 5. 2020]. Dostupné z:

<https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Oct-25/152154-nasrallah-rules-out-funding-stl.ashx>

- Don't vote for those accused of assassinating my father: Hariri, *The Daily Star Lebanon*, [online], 4. 5. 2018 [cit. 15. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-Elections/2018/May-04/447986-dont-vote-for-those-accused-of-assassinating-my-father-hariri.ashx>
- ELBADAWI, Ibrahim, MAKDISI, Samir ed., *Democratic Transitions in the Arab World*, Cambridge University Press, 2017, ISBN 9781107164208.
- EL-HUSSEINI, Rola, *Pax Syriana. Elite Politics in Postwar Lebanon*, Syracuse University Press, 2012, ISBN 978-0-8156-3304-4.
- ESCRITT, Thomas, Lebanon's Hariri says could share power with Hezbollah, *Reuters*, [online], 17. 1. 2014 [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-lebanon-government-hariri/lebanons-hariri-says-could-share-power-with-hezbollah-idUSBREA0G15Q20140117>
- FACTBOX: Badreddine, a shadowy figure, cunning leader, *The Daily Star Lebanon*, [online], 14. 5. 2016 [cit. 14. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2016/May-14/352088-factbox-badreddine-a-shadowy-figure-cunning-leader.ashx>
- FANKHAUSER, David, LICHAA, Olivia, Hezbollah in 2011, *International Institute for Counter-Terrorism*, [online], 26. 1. 2012 [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.ict.org.il/Article/1084/Hezbollah%20in%202011#gsc.tab=0>
- Future MP says slain Hezbollah commander no martyr, *The Daily Star Lebanon*, [online], 13. 5. 2016 [cit. 14. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2016/May-13/352045-future-mp-says-slain-hezbollah-commander-no-martyr.ashx>
- Geagea: „I announce a second Cedar revolution“, *The Daily Star Lebanon*, [online], 14. 3. 2011 [cit. 9. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Mar-14/134464-geagea-i-announce-a-second-cedar-revolution.ashx>
- Hariri calls for opening „new horizons“ with Syria, *The Daily Star Lebanon*, [online], 21. 12. 2009 [cit. 6. 5. 2020]. Dostupné z:

<https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2009/Dec-21/56011-hariri-calls-for-opening-new-horizons-with-syria.ashx>

- Hariri says Assad ordered killing of his father, *The Daily Star Lebanon*, [online], 20. 1. 2014 [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2014/Jan-20/244644-hariri-says-assad-ordered-killing-of-his-father.ashx>
- Hariri: STL trial first page of „real justice“, *The Daily Star Lebanon*, [online], 16. 1. 2014 [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2014/Jan-16/244250-hariri-stl-trial-first-page-of-true-justice.ashx>
- Hariri probe gets Hezbollah „data“, *Al Jazeera*, [online], 17. 8. 2010 [cit. 7. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2010/08/2010817161825463358.html>
- Hariri „rejects any Hezbollah deal“, *Al Jazeera*, [online], 26. 5. 2009 [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2009/05/20095269459147188.html>
- Hezbollah commander Mustafa Badreddine killed in Syria, *Al Jazeera*, [online], 13. 5. 2016 [cit. 14. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2016/05/hezbollah-commander-badreddine-killed-air-strike-160513033448532.html>
- Hezbollah denies handing evidence to Special Tribunal, *The Daily Star Lebanon*, [online], 3. 8. 2010 [cit. 7. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Aug-03/145329-hezbollah-denies-handing-evidence-to-special-tribunal.ashx>
- Hezbollah denies Hariri murder role, *Al Jazeera*, [online], 24. 5. 2009 [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2009/05/2009524852604353.html>
- Hezbollah: Hariri case lacks evidence, *Al Jazeera*, [online], 17. 8. 2011 [cit. 10. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/08/201181718229843197.html>

- Hezbollah pledges unity government, *Al Jazeera*, [online], 23. 1. 2011 [cit. 8. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/01/2011123201247177360.html>
- HODEIB, Mirella, EU sanctions possible, if STL dues not paid, *The Daily Star Lebanon*, [online], 26. 10. 2011 [cit. 11. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Oct-26/152220-eu-sanctions-possible-if-stl-dues-not-paid.ashx>
- Hrdlickova succeeds Baragwanath as STL head, *The Daily Star Lebanon*, [online], 20. 2. 2015 [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2015/feb-20/288123-hrdlickova-succeeds-baragwanath-as-stl-head.ashx>
- Indictments issued in Hariri death probe, *Al Jazeera*, [online], 30. 6. 2011 [cit. 9. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/06/2011630103132763170.html>
- Indictment issued to bring down Mikati Cabinet: Nasrallah, *The Daily Star Lebanon*, [online], 2. 7. 2010 [cit. 10. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Middle-East/2011/Jul-02/142704-indictment-issued-to-bring-down-mikati-cabinet-nasrallah.ashx>
- Israel accused over Hariri report, *Al Jazeera*, [online], 25. 5. 2009 [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2009/05/200952520135864549.html>
- JURDI, Nidal Nabil, The Subject-Matter Jurisdiction of the Special Tribunal for Lebanon, *Journal of International Criminal Justice*, 2007, vol 5, s. 1125–1138.
- KAUFMANN, Regula, LAHAM, Antoine, LOETSHER, Jonas, LUETHOLD, Arnold, ed., *Towards Lebanese National Reconciliation*. Reference Texts, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF), 2009, ISBN 978-92-9222-109-6.
- KHALED, Hanan, Hariri says Lebanese Army sole protector of country, *The Daily Star Lebanon*, [online], 14. 2. 2017 [cit. 15. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/feb-14/393614-hariri-says-lebanese-army-sole-protector-of-country.ashx>

- KIMBRELL, Nicholas, Hizbullah, Bellemare met before Tribunal launch – report, *The Daily Star Lebanon*, [online], 4. 3. 2009 [cit. 4. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2009/Mar-04/51857-hizbullah-bellemare-met-before-tribunal-launch-report.ashx>
- KNUTSEN, Elise, Jumblatt delivers poignant testimony at STL, *The Daily Star Lebanon*, [online], 5. 5. 2015 [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2015/May-05/296839-jumblatt-delivers-poignant-testimony-at-stl.ashx>
- KURTULUS, Ersun, N., 'The Cedar Revolution': Lebanese Independence and the Question of Collective Self-Determination, *British Journal of Middle Eastern Studies*, [online], 2009, vol. 36, no. 2, s. 195-214, [cit. 5. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/40593253>
- LHOTSKÝ, Jan, Rozhovor s předsedkyní Zvláštního tribunálu pro Libanon Ivanou Hrdličkovou: Mezinárodní trestní řízení očima hybridního tribunálu, *Bulletin Centra pro lidská práva a demokratizaci*, [online], 6. číslo, X. ročník, červenec-srpen 2018, s. 3-9, [cit. 1. 4. 2011]. Dostupné z: <https://www.centrumlidskaprava.cz/bulletin/prazdninovy-bulletin-0>
- Lebanese Cabinet OKs 2012 state budget draft law, *The Daily Star Lebanon*, [online], 11. 7. 2012 [cit. 11. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2012/Jul-11/180199-lebanese-cabinet-oks-2012-state-budget-draft-law.ashx>
- Lebanese government wins parliament vote, *Al Jazeera*, [online], 7. 7. 2011 [cit. 9. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/07/20117712589867939.html>
- Lebanon frees Hariri suspects, *Al Jazeera*, [online], 29. 4. 2009 [cit. 4. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2009/04/200942913300364820.html>
- Lebanon in bid to avert government collapse, *Al Jazeera*, [online], 30. 11. 2011 [cit. 11. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/11/201111306247312308.html>

- Lebanon marks Hariri anniversary, *Al Jazeera*, [online], 14. 2. 2007 [cit. 19. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2007/02/2008525131046114901.html>
- Lebanon plays „spying“ complaint, *Al Jazeera*, [online], 22. 7. 2010 [cit. 6. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2010/07/201072252054879537.html>
- Lebanon rally marks Hariri killing, *Al Jazeera*, [online], 14. 2. 2010 [cit. 6. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2010/02/201021485334979638.html>
- LYON, Alistair, Disarm Hezbollah, U.N. chief tells Lebanon, *Reuters*, [online], 13. 1. 2012 [cit. 11. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-lebanon-un/disarm-hezbollah-u-n-chief-tells-lebanon-idUSTRE80C1YV20120113>
- March 8 demands cabinet meeting to end Lebanon's cooperation with the Tribunal, *The Daily Star Lebanon*, [online], 11. 1. 2011 [cit. 8. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Jan-11/61417-march-8-demands-cabinet-meeting-to-end-lebanons-cooperation-with-the-tribunal.ashx>
- March 14 calls on Mikati and Cabinet to pay STL dues, *The Daily Star Lebanon*, [online], 8. 9. 2011 [cit. 11. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Sep-08/148230-march-14-calls-on-mikati-and-cabinet-to-pay-stl-dues.ashx>
- MICHEL, Nicolas, The Creation of the Tribunal in its Context, In: ALAMUDDIN, Amal, JURDI, Nidal, Nabil, TOLBERT, David, eds., *The Special Tribunal for Lebanon: Law and Practice*, Oxford, Oxford University Press, 2014, s. 10-31, ISBN 9780199687459.
- Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Zastupitelský úřad v Bejrútu, Souhrnná teritoriální informace Libanon ke dni 15. 5. 2020, In: *BusinessInfo.cz*, [online], 16. 12. 2019, [cit. 5. 4. 2020], Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/libanon-souhrnna-teritorialni-informace/>

- MROUEH, Wassim, Nasrallah says UN Tribunal will indict Hizbullah members, *The Daily Star Lebanon*, [online], 23. 7. 2010 [cit. 7. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2010/Jul-23/57983-nasrallah-says-un-tribunal-will-indict-hizbullah-members.ashx>
- Muted celebrations for March 14, *The Daily Star Lebanon*, [online], 15. 3. 2017 [cit. 15. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Mar-15/397553-muted-celebrations-for-march-14.ashx>
- Nasrallah: Hezbollah will not cooperate with STL, *The Daily Star Lebanon*, [online], 21. 5. 2016 [cit. 14. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2016/May-21/353147-nasrallah-hezbollah-will-not-cooperate-with-stl.ashx>
- Nasrallah implies Israel behind Hariri murder, *Al Jazeera*, [online], 2. 7. 2011 [cit. 10. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/07/201172183540290278.html>
- Nasrallah: STL will win back trust when perjurers tried, *The Daily Star Lebanon*, [online], 1. 4. 2010 [cit. 6. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2010/Apr-01/61901-nasrallah-stl-will-win-back-trust-when-perjurers-tried.ashx>
- Nasrallah voices doubts over Hariri Tribunal, *The Daily Star Lebanon*, [online], 4. 5. 2009 [cit. 4. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2009/May-04/53598-nasrallah-voices-doubts-over-hariri-tribunal.ashx>
- OSGOOD, Willow, STL defense accuses the U.S. of political interference, *The Daily Star Lebanon*, [online], 21. 9. 2012 [cit. 14. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2012/Sep-21/188743-stl-defense-accuses-the-us-of-political-interference.ashx>
- OSGOOD, Willow, EL-BASHAL, Thomas, STL hopes to finish work within 3 years: Youssef, *The Daily Star Lebanon*, [online], 7. 2. 2012 [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2012/feb-07/162415-stl-hopes-to-finish-work-within-3-years-youssef.ashx>
- OSGOOD, Willow, STL opens hearing on challenges to its legality and jurisdiction, *The Daily Star Lebanon*, [online], 13. 1. 2012 [cit. 12. 5.

- 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2012/Jun-13/176685-stl-opens-hearing-on-challenges-to-its-legality-and-jurisdiction.ashx>
- PONÍŽILOVÁ, Martina, Libanon, In: JEŽOVÁ, Michaela, BURGROVÁ, Helena, ed., *Současný Blízký východ: politický, ekonomický a společenský vývoj od druhé světové války do současnosti*, Brno, Barrister & Principal, 2011, s. 91-105, ISBN 978-80-87474-45-7.
  - Raad: Special Tribunal for Lebanon does not concern Hezbollah, *The Daily Star Lebanon*, [online], 18. 11. 2014 [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2014/Nov-18/278055-raad-special-tribunal-for-lebanon-does-not-concern-us.ashx>
  - SAKR, Elias, Hizbullah chief urges Lebanese to boycott STL investigation, *The Daily Star Lebanon*, [online], 29. 10. 2010 [cit. 7. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2010/Oct-29/60834-hizbullah-chief-urges-lebanese-to-boycott-stl-investigation.ashx>
  - SAKR, Elias, March 14 blasts Hizbullah's muscle-flexing, *The Daily Star Lebanon*, [online], 19. 1. 2011 [cit. 8. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Jan-19/61129-march-14-blasts-hizbullahs-muscle-flexing.ashx>
  - SAKR, Elias, Nasrallah: We will not allow arrest of fighters, *The Daily Star Lebanon*, [online], 12. 11. 2010 [cit. 10. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2010/Nov-12/59886-nasrallah-we-will-not-allow-arrest-of-fighters.ashx>
  - SALIBA, Issam, Lebanon: Chief Judge Makes Controversial Statement on Legality of Special Tribunal for Lebanon, In: *Library of Congress*, [online], 8. 11. 2010 [cit. 5.4. 2020]. Dostupné z: <http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/lebanon-chief-judge-makes-controversial-statement-on-legality-of-special-tribunal-for-lebanon/>
  - SFEIR, Therese, Aoun withdraws support for Special Lebanon, *The Daily Star Lebanon*, [online], 5. 5. 2009 [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2009/May-05/53619-aoun-withdraws-support-for-special-tribunal.ashx>
  - SFEIR, Therese, Geagea accuses Hizbullah of endangering stability, *The Daily Star Lebanon*, [online], 5. 5. 2009 [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z:

<https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2009/May-05/53623-geagea-accuses-hizbullah-of-endangering-stability.ashx>

- Sixth Lebanese cabinet member quits, *Al Jazeera*, [online], 13. 11. 2006 [cit. 19. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/archive/2006/11/20084101477141654.html>
- Syria-Saudi fail on Hariri deal, *Al Jazeera*, [online], 12. 1. 2011 [cit. 8. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/01/201111204453669848.html>
- TABBARAH, Bahige, The Legal Nature of the Special Tribunal for Lebanon, In: ALAMUDDIN, Amal, JURDI, Nidal, Nabil, TOLBERT, David, eds., *The Special Tribunal for Lebanon: Law and Practice*, Oxford, Oxford University Press, 2014, s. 32-49, ISBN 9780199687459
- TOMÍČEK, Petr, V životě musíte být neustále v pohybu, *AEQUITAS: Internetový čtvrtletník Nejvyššího soudu* [online], 1/2018, s. 2-6 [cit. 5.4. 2020]. Dostupné z: [http://www.nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/0/0C1B487C71DDE7E4C1258281003329F7/\\$file/Aequitas_LQ.pdf](http://www.nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/0/0C1B487C71DDE7E4C1258281003329F7/$file/Aequitas_LQ.pdf)
- U.K. to boost STL funding, envoi tells Sleiman, *The Daily Star Lebanon*, [online], 29. 3. 2012 [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2012/Mar-29/168327-uk-to-boost-stl-funding-envoy-tells-sleiman.ashx>
- UN approves Hariri tribunal, *Al Jazeera*, [online], 25. 11. 2006 [cit. 20. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2006/11/2008525141551889588.html>
- „UN court to implicate Hezbollah“, *Al Jazeera*, [online], 22. 7. 2010 [cit. 7. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2010/07/2010722195048884802.html>
- UN chooses Hague for Hariri court, *Al Jazeera*, [online], 24. 7. 2007 [cit. 19. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2007/07/200852514226788935.html>

- UN Tribunal names suspects in Hariri killing, *Al Jazeera*, [online], 30. 7. 2011 [cit. 10. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/07/201172914053220925.html>
- Wahhab's Tawheed calls for Conelly to be expelled, *The Daily Star Lebanon*, [online], 25. 10. 2011 [cit. 11. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2011/Oct-25/152163-wahhabs-tawheed-calls-for-connelly-to-be-expelled.ashx>
- YAN, Victoria, Aoun meets with STL head, calls for more transparency, *The Daily Star Lebanon*, [online], 18. 1. 2017 [cit. 14. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2017/Jan-18/389861-aoun-meets-with-stl-head-calls-for-more-transparency.ashx>

Resumé

During my long-term field researches related to Lebanese republic and its politics I came to realize that the Special Tribunal for Lebanon has never got the attention of media nor researchers that it deserves. It was surprising to find out, that this international court, which was established to give judgment in the case of the assassination of former Lebanese prime minister Rafiq Hariri, is somehow influencing the affairs of Lebanese political landscape. Therefore the aim of this thesis is to answer a question: whether or how exactly is the existence and functioning of the Special Tribunal for Lebanon impacting Lebanese politics.

It is necessary to mention that this exact question has never been asked by authors of scientific literature. Publications or articles related to this court are focused on its legal aspects and media reports bring only latest developments in particular not in wide perspective.

For answering the question mentioned above the method of content analyses was used, interpreting the primary sources – documents published by the Special Tribunal for Lebanon itself or documents of UN, however secondary sources hold very important position in this thesis too to describe historical evolution of Lebanese politics and to present the exact reactions of politicians and their parties to procedural steps of the court.

After examining all those reliable sources it can be clearly said the existence and functioning of the Special Tribunal for Lebanon has a great impact on Lebanese political landscape. The thesis has pointed out at the division of political parties into two groups according to their opinions on the activities of the court. One of the consequences of this dispute between political groups have caused the fall of the government in 2011 and it gives rise to endless complications in Lebanese cabinet in coming to agreement, which brings huge instability for already unstable country.

The thesis is bringing more questions related to this topic, that could be answered in future researches, for example the role of Syria in investigation, the attitudes of leaders of Lebanese religious communities or other political assassinations that have happened in Lebanon and how it was investigated. One of those open questions of a great importance in upcoming months is how the court will actually decide and what other challenges it will bring for Lebanese republic.